

Redactiunea

se affia in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decatu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ *Scrisori anonime* nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
 Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre siesse lune 5 „ „
 Pre annulu intregu 10 „ „
Pentru Romani'a :
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
 Pre 3 — 8 „ = 8 „ „
Pentru Insertiuni :
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrale
 pentru feace-care publicatiune separatu.
 In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare

de Prenumeratiune la diariulu

FEDERATIUNEA

pre cursulu annului 1875.

Condituunile de prenumeratiune remanu de pana acum. — Onor. cetitori sunt rogati a se insinua de tempuru si in totala plinirea in primele dille alle lui Ianuaru, ca-cu insinuarile intardiate causa multe curcature in tiparirea adresseloru si in editiune. — DDi restantiari sunt rogati ai refu detori'a, ca ei altmintre si presto cu restantie permanenti, noci Redactiunea nu pote plini cu acuratetia detorintiele alle. — In timpulu absentiei Redactorului au ivitu irregularitati in speditiune, DDi clamanti se binevoiesca a insemna nrii ce au primitu, ca se li-se pote tramitte, deca in lips'a nriloru superfluu nu s'ar te, li-se-va scrie bunu inante pro an. viit.

Redactiunea.

B.-Pest'a, 12/24 Dec. 1874.

Camer'a deputatoru Ungariei duce votu legile de dare cerute de ministrulu financielloru se proroga pana la 8 Ian. 1875. — Lupt'a electorale se ceptu in tota tierr'a prin alegerea comiteteloru centrale, in cari fie-see care trita tinde a-si alege omenii sei. Reminariile imprumutate se si incepu; deakistii striga in contraabusurulu ce ar comitte opositiunea, era acea in contra silei celloru de la putere deca si unii si altii se voru fi servindu felurite appucature numai pentru ca si assecuru ici colo majoritatea. — Luarielle ce servescu de organe partigvernamentale inregistreza cu plurescoirile ce sosescu despre constituirea comiteteloru electorali, firesce tote vorabili pentru guvernulu, ca-cu abia cate-va locuri potu isbuti opositiunea d'a constitui comitete elect. cu manitate opositiionale. Cum ar si pote fia altmintrea, candu virislii stau etotindene intru ajutorulu omeniloru vernulu adeva sunt creati a sprigini cellu mai tare. — Dupa cum e facta legea elect. guvernulu la nouele gergeri trebe se reessa invingatoriu; ang'a mameluciloru nu se va impu de nu se va immulti; intrebaria deca guvernulu actualu seu altulu va la putere, este forte indifferinte, cari care guvernulu, cu ori ce sistemu succede la putere majoritatea i este securata.

Dar cu acesta majoritate. de care vernulu dispune de 9 anni, totu nu va sistu deficitulu deca nu se va urta alta economia — si dupa arretarile misiunii financiare deficitulu nu face mai 15 milioane, precum vre Dl. Tyczy, ci 27 milioane, ceea ce arreta de mare esse bol'a financiaria a Ungariei.

De si Bismarcu a triumfatu (vedi file electr.) a supr'a rivalulu seu, si si diarielle officiose se espectoreza multa veementia in contra bietulu diurnalu orasienescu, ca n'ar fi fostu annulu de aspru in judecat'a sa, dar sta incriminatiune este mai multu scopulu d'a se face presiune a suforulu d'a dou'a instantia, la care

au appellatu si contele Arnimu si procuratur'a reg. — Deca Bismarcu se servese de assemene arme de intimidare apoi unde mai este libertate in imperiulu nemtescu essilata fiindu chiaru si de la tribunale? Bismarcu nu mai respecteza nemica, neci chiaru consciintia judecatoriloru.

Camer'a Romaniei se ocupa cu discussiunea si votarea proiecteloru de legi ce i s'au prezentatu de guvernulu a nune proiect. de lege ptu suprimerea judecatoriloru de pace de a trei-a classe — d'a se despartu in doue sectiuni tribunallu de Mehedinti, etc. si au votatu legea silvanale (relativu la paduri.) Senatulu discute proiectulu de lege relativu la modificatiunile de introdusu in codicele penale in ceea ce priveste institutulu juratoriloru si proiectulu d. l. relativu la reinfintiarea granarielloru (magasine de reserva, patule) pentru ajutorarea poporatiunii rurale in timpu de lipsa. Dep. Al. Catargiu (rudu a presiedintulu consilulu minist.) a facutu in sied. merei de la 6 Dec. a. c. doue modificatiuni, un'a relativu la 2 mill. lei pentru creditulu agricolu, alt'a pentru impartirea in mice loturi (parcellarea) a mosteloru statulu ce se voru vinde spre a le pote cumpera si satenii.

Organulu partiei independente „Egyetértés“ publica una epistola a lui Lud. Kossuth, prin care es-governatorulu Ungariei impulpa pre unguri a desvoltu activitate in congregatiunile comitatense pntu suruparea pactulu dualisticu, prin care se ingropa independintia Ungariei, ajunse si pana cum la sapa de lemn, mai alle-ssu d'in caus'a unitatii territoriulu de vama. — Territoriu de vama separatu este essistintia de statu separata, era unitatea territoriulu de vama este contopirea, progresiv'a saracire a Ungariei. „Pucina catu e autonomi'a comitatense, — dice Kossuth. — este de ajunsu spre a se revindicu drepturile tierrei. Activitate dara, activitate si era activitate, acest'a este propagand'a ce pote produce resultatu depliu.

Tarde post festa. Autonomi'a municipale au ingropatu-o fiii natiunei magiare de frica natiuniloru collocuitorie, facandu ca neghiobulu ce au tatiu creang'a pre care stettesse. Cainti'a este tardia si catastrofa nu se mai pote inlatu. — Precum ati semenatu asiaveti si seceru. — Guvernulu si camer'a Ungariei forfecandu mereu libertatile constitutionalu a tierrei cu scopu d'a sugrumu natiunalitatele, n'au vedutu in scurt'a loru vedere, ca taia si nervulu de vietia a natiunei magiare. Ce urmeza acum? Poena peccati.

Deputatii nationalitatiloru au redicatu cuventulu decate ori camer'a ciungaria, dupa voi'a guvernulu, libertatile constit. alle tierrei, dar cuventulu loru au fostu versulu cellu ce striga in desiertu, ba li-se dicea ca sunt agitatori si inimici ai statulu. Inimici si capiati sunt acei-a, cari luca dupa principulu „ardia mor'a, numai ca se ardia si siorecii.“ Mite scythica, turburata de egoismu, calvinismu si exclusivismu nationale.

Diariulu offic. de B.-Pest'a publica doue decreta imp. cu dat'a Vienn'a 25. Novembre, 1874. prir cari Dr. Vic. Mihali este numitu Eppu pentru dieces'a gr. catolica romana a Logosulu, era

Ioanne Pásztyi Eppu pentru dieces'a gr. cat. rutena a Muncaciulu. — Pr. SS. Parintele Eppu Victoru Mihali este si preconisatu de catra Patriarculu Romei. (Vedi scirea electr.) si in 28. l. c. va depune juramentulu de fidelitate in manile domnitorulu. Dupa ace'a va pleca immediatu la Blasiu spre a se consecra. (Dupa informatiunile ce le avem, consecrarea va urma numai catra diu'a SS-loru trei ierarci, 30. Ian. st. v.)

In contra importarei parasitei cunoscutu sub numirea de *Phylloxera vastatrix* (vermuletii microscopici) ce prepedesce vinele, ministrulu de comerciu G. Bartal au luat mesuru aspre, prin ordinatiunea s'd'in 15. Dec. a. c. catra tote jurisdictiunile tierrei, oprindu importarea viteloru d'in strainetate preste totu, precum si d'in provincielle austriace si d'in regatulu Croatiei, sub pedepsa de 50—100 fl; a fara d'acest'a, cei ce voru calcu prohibitiunea, voru fi judecati pre callea legii a recompensa tote daunele ce s'ar causu prin neobservarea ordinatiunei.

Diariulu offic. publica *conspectulu locuriloru in cari se voru infinti notariate publice*, cu urmatori'a ordinatiune a ministrulu de justitia :

„Pre temeulu §§-loru 211. si 212. articl. de lege XXXV. d'in an. 1874. relativu la numerulu si locurile notariateloru publice ordonu precum urmeza :

1. Posturi de notari publici se sistemizeza in acellu numeru si in acelle locuri, cari sunt fissate in conspectulu publicatu dimpreuna cu acesta ordinatiune.

2. Comissiunile din partea judecatoriei au a se da — in intielessulu §§. 124—131 din art. de lege citatu si conformu ordinatiunei melle dato 17. dec. a. c. nr. 4163, basate pre acellu art. de lege — acellu notariu, la a carui locu de resiedintia respectivulu cercu judecatorescu este avisatu in conspectulu publicatu cu ordinatiunea presenta.

3. In atare cercu judecatorescu, in care, dupa conspectulu publicatu cu ordinatiunea presenta, este sistemisatu postu de notariu publicu, dar' nu este completatu, dispune in privinti'a agendeloru de notariu publicu aline'a a dou'a a §. 214. resp. §. 23. din citatulu art. de lege.

Budapest'a, 17. dec. 1874.

Dr. Teodoru Pauler, m. p.

List'a locuriloru de notariate si numerulu notariloru sistemisati.

Abrudu *) 1, Aradu 2, Pesc'a 1, Sira 1, Beusiu 1, Bistritia 1, Giula 1, Boros-Ineu (Enopole) 1, Brasieu 2, Székelyhid 1, Mercuria-a se. Ciculu 1, Desiu 1, Deva 1, Fagarasiu, Alba-Iulia 1, Orestia 1, Hatiegu 1, Hustu 1, Clusiu 2, Huedinu 1, Baia-de-Crisiu 1, Logosiu 1, Tergu-Muresulu 1, Sigetu (Marumuresiu) 1, S. Reginu 1, Mediaiu 1, Bai'a-Mare 1, Becicherocu-mare 1, Aiudu 1, Careiu-mare 1, Sabiu 2, Sabisiu 1, Selesiu-mare 1, Oradea-mare 2, Salont'a-mare 1, Nasaudu 1, Nyiregyháza 1, Ord'a-mica 1, Oraviti'a 1, Seghisor'a 1, Rupea 1, S. St. Giorgiu 1, Ghierl'a 1, Sarmariu 1, Segedinu 2, Simleu 1, Timisior'a 2, Ving'a 1, Lipov'a 1, Turda 1, Palanc'a 1, Versictiu 1, Zelau 1, Beseric'a-alba 1, Caransebisiu 1, Panciov'a 1, etc.

*) Insiramu numai locurile cu poporatiune romanesca

Appellulu Comitetulu de resistentia din Bacau, pentru subscrierea la redicarea unei statue lui Stefanu Cellu Mare.

Romani!

Sunt patru secle de candu plana asupr'a destineloru Romanismulu si Crestinismulu, influinti'a bine-facatoria a unui Erou pre care contimpuranti sei l'a pronumitu: *Cellu Mare si Bunu*; era strainii: *Cavalleriu altu Crestinatati.*

Pre catu Romani s'au luptatu contra inimiciloru, pentru tiera si lege; n'au avutu nici timpulu nici midilocele a se cugeta la redicari de monumente pentru eternisarea memoriei luptatoriloru.

Mai in urma, catu au gemutu tierr'a sub jugulu Domniloru Fanarioti, nici ca se cugeta la acest'a: demoralisarea si coruptiunea politica le secasse isvorulu a ori ce simtiuri nobile.

De la 1848, de mai multe ori s'au propusu a se redicu statua lui *Stefanu*; dar incercarile n'au reussitu numai din nestaruinta.

A mai amanu acesta detoria in presentu, ar fi crima nationala; si de aceea subscrisii n'au pregetatu a luu initiativ'a, pentru a carei-a realizare nu voru cruti nimica; siguri fiind ca descendenti celloru ce si-au versatu sangele la Bai'a, Racov'a, Resboeni, Cosminu, spre a ne, pastru tierr'a nu voru fi mai avari de bani, de catu stramosii loru de sange.

Asia dara, tari in credinti'a nostra facemu appellu toturoru Romaniloru, spre a depune obolulu loru la Redicarea unei statue equestre lui *Stefanu V. cellu Mare si Bunu*, in Urbea Berladulu.

Colonelu Lecca, A. Villner, C. Platonu, M. Climescu, C. Radu, N. Mortiunu, D. Holbanu.

Credemu ca Romani de d'incoce se voru indemn a offeri obolulu loru pentru realizarea acestei opere nationale, fara ca se avemu trebuintia d'a-i mai indemn si noi, adaugemu numai spre cunoscentia respectiviloru ca offertele au a se tramitte la adress'a Dlu Cassariu C. Platonu in Bacau.

Red.

Unele Reflexiuni.

In cestluni de interessu publicu.

II.

Miseri'a justitiei nostre in tota tierr'a provine in prim'a linea de acolo, ca judecaterii intocmai ca si advocatii nostri in causele processuale sunt siliti a cautu mai nainte de tote *formale* prescise in lege, si numai dupa ce casulu subversante si-a aflatu *form'a*, se trece la apretierea dreptatii va se dica: la noi lucrulu principalu este *formalitatea* si daca n'ai aflatu forma prescisa, ti-ai perdutu processulu chiaru se fie fostu dreptu si curatu ca sorele, unu mare reu provine dar' de acolo, ca nu se cautu nici candu adevेरulu materialu seu *dreptatea*, nu se ieau in considerare faptele juridice, (*facta*) oi formele. De multe-ori sateanulu daruitu de la Ddieu cu minte sanetosa nu este in stare a pricepe: cum densulu si-a potutu perde unu processu, despre care tota lumea scie si vede, ma i spune chiaru si judecatorulu, ca ellu are *dreptu* si ca *dreptatea* este pre partea densulu. *Form'a*, *formalitatea* cea prosta este de vina, ca-cu ea ucide *dreptatea*.

Si-apoi, daca cantu la multimea forme-

loru la distincțiunile cele fine, ce ai să cetesci numai p'ntre sirele legii, că-că legislatorulu celu întieptu a avutu destula grige de a nu-si esprime apriatu intențiunea: trebue să te cuprinda mirarea, cum in Ungari'a cea constituționala, in a cărei parlamentu dai de o multime de iurisprudenți s'a potutu tolera de unu siru de ani o procedura atât de confusa, uocidătoare de spiritulu și — *dreptate!* te cuprinde dleu mirarea: de ce nu s'a acceptatu de multu procedura cea mai coresponditoare, ce se aplica de la inceputulu acestu secolu mai prin tote statele apusene din Europa, adeca: *procedur'a imediatu-verbala*.

Pentru de a se poté pricepe mai bine chiaru și prin unu laicu cele ce urmeza mai la vale trebue să amintescu aci indata, că pracs'a juridica in decursu de mii de ani pentru cautarea și aflarea adevărulu respective a dreptății s'a dezvoltatu in *doua* direcțiuni principale, un'a este *procedur'a scripturistica* s'eu libellatica alt'a: *procedur'a verbala*.

Acolo, unde s'a primitu *procedur'a libellatica*, tote impregiurările unui processu fie acel'a ori câtu de simplu, se punu pre carthia și judecatoriulu de josu de la prim'a instanția pana susu la forulu supremu are să judece numai ex actis et allegatis, va să dica *din actele scrise* parte prin judecatoriulu, parte prin advocatii respectivi; ér' acolo unde *procedur'a verbala* este introdusa, judecatoriulu nemediu-locitu vine in coatințere cu parte litigante, și fara de a privi la atare formalitate și fara de a se perde in labirintulu actelor, pana atunci cauta și ispitesc impregiurările, pana candu i succede a scote la lumina — *adeverulu și dreptatea materiala*.

Diferenția cea immensa, ce existe între acest doua proceduri, bate la ochi indata la prim'a vedere.

In *procedur'a scripturistica* multu, seu mai bine: totu aterna de la dibaci'a advocatulu. Celu ce are talentu de a suci și a rescuși formalitate și legea in drept'a ori in stang'a, dapa cum clientulu seu i vine mai bine la socotela — acel'a in cele mai multe casuri a castigatu processulu seu *pre cont'a adevărulu și a dreptatii*, că-că judecatoriulu sub presiunea sistemulu libellaticu, avendu a judeca numai dupa cele ce s'au scriu in acte și allegate, — impregiurările ventilate trebue să le aplica formalității prescise silitu a judeca adese-ori ma asiu pote dice, cele mai multe casuri in contra convingerei sale și in contra dreptatii. Judecatoriulu are să enuncie *dreptatea formală* dar' nici de câtu *dreptatea materiala* s'eu: *dreptatea adevărata* pura și nerestornabila cade victim'a formalității lor; și asié se intempla mai totdeun'a, că judecatoriulu *ca omu* nu crede aceea, ce ellu a onuciatu, *ca judecatoriulu*.

Nu asiu la *procedur'a nemediulocita verbala*.

Aici-a judecatorulu *precum la prim'a asié si la a doua instanția* vine in atingere *nemediulocita* cu părțile litigante, atâtu pre acoru și incatu, câtu și pre martori i cit-za inaintea sa, i intréba la tote impregiurările in drept'a și n stang'a pan' cerue adevărulu și dreptatea. Cu alte cuvinte: judecatoriulu scrut za pana candu afla *dreptatea materiala* fara că in funcțiunea sa să fie legatu de atâte forme și formalități că in *procedur'a scripturistica*.

S'a si intradusu acésta *procedur'a nemediulocita verbala* in Franci'a, Germani'a, Itali'a, Angli'a ma chiaru și in Romani'a, numai la noi nu, de si acésta s'a doveditu de aniculu si de cellu mai efficace modu *intru descoperirea adevărulu și a dreptatii* in casuri de certa.

Cumca *procedur'a nemediu-locita* este cea mai buna și cea mai coresponditoare; acésta o recunoscu de multu sciinti'a juridica atâtu in teoria, câtu și in pracs'a, o recunoscu și juristii din Ungari'a fara nici o exceptiune, o recunoscu și comisiunea justificatiara a parlamentulu nostru de la mare pana la celu mai micu.

E bine! voru intrebá negressitu multi, de ce, deci, nu se introduce si la noi acésta *procedur'a verbala*.

Nu crede, dle Red. că *procedur'a nemediulocita verbala* n'ar fi aflatu aprigi aperiatori in acésta comisiune; din contra,

afara de uniculu *Horánszky*, care éra-si numai *din punctu de vedere politicu* ce-lu vom aminti mai la valle, s'a dechiaratu pentru sustinerea procedur'e libellatice, toti membrii comisiunei recunoscu nerestornabilitatea argumintelor teoretice și practice, ce se addussera inainte pentru acceptarea verbalității; ma deputatulu *Teleszky*, că referintele novellei de *procedur'a civila*, chiaru elaborasse unu proiectu de *procedur'a basatu pe verbalitate*. Acéstu proiectu s'a desbatutu prin cei 15 membri ai comisiunei 3. dile neinteruptu, la carea a luat parte insemnata si ministrulu de justitia si rezultatulu fu: că *majoritatea* cu tote acéste s'a dechiaratu *astadata* pentru sustinerea procedur'e scripturistice, incatu apoi sub presiunea impregiurărilor, minoritatea (Bonciu, Matolay, Hodossy, Baltazaru Horváth, Besanu și Matuska) in frunte cu *Teleszky* au fostu necesitati a lassá să cada principiulu verbalității nemediulocite — numai pentru acellu castigu, că baremu in alte cestiuni ponderose din *procedur'a civila* se li-se assecure unele reforme insemnate, prin cari minoritatea crede a corege inconvenientele procedur'e nostre de asta-di, precum: incetarea curtii de cassatiune și contopirea ei in Curia, și prin urmare: deciderea gressivelor formale totu prin acelle-a-si foru, dedata cu meritulu; apoi traspunerea cauzelor bagatelle la forulu politico-administrativu pentru a se latí competinti'a și agendele autonomiei municipale etc. Minoritatea deci numai impinsa de oportunitate, dupa primirea reformelor amintite in cadrulu procedur'e celei noue, a renuciatu deocamdata de a-si realisa dorinti'a in privinti'a unei reforme radicale.

Si acum veniu la motivele majorității, cu cari ea a combatutu inaugurarea procedur'e nemediulocite verbale.

Ministrulu *Pauler* care altcum dintre toti ministrii actuali este cellu mai istatiu oratoru, dar' reu politicu, in prim'a linia a luptatu cu arguminte sofistice și fictive.

Densulu, de si este amiculu procedur'e verbale, se dechiaru pentru sustinerea procedur'e libellatice, de óra-ça

1) parlamentulu l'a indrumatu a elaborá numai o novella spre coregerea defectelor procedur'e presinte (art. de lege LIV. din an. 1868.) prin urmare i-au fostu legate manile de a proiectá reforme radicale.

2) prin *strafomarea* radicala a tribunalelor s'ar provocá o mare aguduire mai vertosu la tribunalele de a dou'a și a trei-a instanția, ceea ce nu este de doritu pentru sustinerea auctorității judetieloru.

3) nici judecatorii nici advocatii nu cunosc *procedur'a imediata verbala*, chiaru și *procedur'a de asta-di* abia acum'a o aciú și o pricepu abia.

4) curtea de cassatiune, fiindu pusa in viața de 7 anni de dile a stabilitu óresi-care unitate și conformitate in *procedur'a*, cu carea publiculu este dejá dedatu.

(Va urm.)

Publicarea protocoalelor cartilor funduarie in Transilvani'a.

EDICTU

despre publicarea cartilor funduarie pregatite respective susceptute in comunele tienatorie de sedri'a judecatorresca din *Sabiu*, impartite judecatorieloru cercuale din *Sabiu*, *Saliste* și *Mercurea*; mai incolo in comunele tienatorie de sedri'a judecatorresca din *Mediasiu* impartite judecatoriei cercuale din *Elisabetopol*, impoternicita cu afacerile in trebile cartilor funduarie; in fine in comunele sedriei judecatorresca din *Hatiegu*: *Mestecanu* de josu, și de susu, și *Todesti* tienatorie de judecatori'a cercuale de acolo.

In urm'a ordinatiunei inaltulu ministeriu reg. ung. de justitia d. d. 14 Septemvora 1874. N. 26.453 in privinti'a mentiunrleloru operate de carti funduarie se facu cunoscutu urmatoarele:

I.

Localizarea pentru introducerea cartilor funduarie este pre deplinu terminata

a) in comunele sedriei judecatorresca din *Sabiu*, impartite judecatoriei cercuale de acolo, adeca in comunele; *Sebesiulu* de josu, *Boiti'a*,

Bungardu, *Sadu*, *Dai'a*, *Bradu*, *Sebesiulu* de susu *Casioltiu*, *Hamb'a*, *Cristianu*, *Siur'amica*, *Cisnador'a*, *Turnisioru*, *Lomnesiu*, *Mohu*, *Siur'a-mare*, *Cisnadia*, *Avrigu*, *Poplac'a*, *Porcesti*, *Racoviti'a*, *Resinari*, *Rusciori*, *Rusiu*, *Secadate*, *Non*, *Slimnicu*, *Sielimberu*, *Gusteritia*, *Talmaciu* *Talmacelu*, *Rosi'a* și *Vestemu*;

b) totu in comunele sedriei judecatorresca din *Sabiu* tienatorie de judecatori'a cercuale din *Saliste*, adeca, in comunele: *Galesiu*, *Gur'a-Riului*, *Cacov'a*, *Magnu*, *Orlatu*, *Sacelu*, *Saliste*, *Sibieliu*, *Tilisc'a*, *Valea*;

c) in comunele sedriei judecatorresca din *Sabiu*, impartite judecatoriei cercuale din *Mercurea*, adeca in comunele: *Alamoru*, *Buzdu*, *Debare'a*, *Drasiovu*, *Aciliu*, *Ungurei*, *Dorstatu*, *Carpenisiu*, *Apoldu* de josu, *Singatinu*, *Comitie*, *Gussu*, *Apoldu-mare*, *Ludosiu-mare*, *Amnasi*, *Poian'a*, *Presac'a*, *Reciu*, *Rodu*, *Garbiv'a*, *Sinn'a*, *Mercurea*, *Toparoi'a*;

d) in comunele judecatorresca din *Mediasiu* tienatorie de judecatori'a cercuale *Ibasfaleu* că impoternicita cu afacerile in trebile cartilor funduarie, adeca in comunele: *Malenkrag*, *Domaldu*, *Felti'a*, *Filitelnicu*, *Ghiabosiu*, *Hugvilagu*, *Hundofu*, *Feliciu*, *Cundu*, *Selesiu-lumic*, *Lasleulu-romanu*, *Solmosiulu romanu*, *Rondot'a*, *Smigu*, *Almi'a Noulu-sasescu*, *Lasiulu-sasescu*, *Ormenies*, *Sanctu-Ivanu*, *Magierusiu*, *Ernea*, *Siarosiu*, *Senerusiu*, *Valdhiu*, *Zager'a*, eschisa din publicare de acum remane comun'a *Crisiu* pentru comasare: in fine

e) in comunele tienatorie de sedri'a judecatorresca din *Hatiegu*, și de judecatori'a de acolo, adeca in comunele *Mestecanu* de josu si susu, și *Todesti* unde localizarea acum s'a finitu.

Câtele funduarie pre deplinteterminate a comunelor mentiunare, dimpreuma cu registrele parcelarie de posesiune, și desemnulu liniamentelor de acelea tienatorie se voru traspune de la 1 Ianuariu 1875. la oficiile de carti funduarie ordinate langa judecatoriile mentiunare sub II. unde a le vede ori cui e permis in órele oficiose.

II.

Afacerile de carti funduarie le prevede:

1) sedri'a judecatorresca din *Sabiu* pentru comunele sub I., a, b, si c.

2) judecatori'a cercuale din *Ibasfaleu* impoternicita cu afacerile in trebile cartilor funduarie pentru comunele enumerate sub I. d. in fine

3) sedri'a judecatorresca din *Hatiegu* pentru comunele enumerate sub I. e.

III.

Cu privire la trebile si afaceri le oficiose care se voru incepe cu 1 Iannaria 1875 la fia-care din judecatoriile susu insemnate se emitu urmatoarele provocatiuni si dispositiuni:

1) Se provoca tote persoanele cari in urm'a vre-unui dreptu de prioritate, de pemnu ori de arenda, avutu inca pre tempelu autentificari protocoalelor cartilor funduarie, s'eu celu puienu castigatu incainainte de 1 Ianuariu 1875 credu că potu să pretinda vre-o indreptare intregire, descriere, adaugere, seu stramutare in protocoalele cartilor funduarie, fia in prvinti'a compunerei corpulu funduarie, s'eu a relatiunilor de posesiune intabulate: cu acéste pretensiuni pana inclusive la 31 Augustu 1875 cu atâtu mai vertosu să le insinuede, cu câtu la din contra acele spre daun'a unui allu treilea, care pre temeulu inscrieriloru cuprinse in protocoalele funduarie, incependu de la 1 Ianuariu 1875 va castigá cu credinti'a buna alte drepturi tabularie, nu se voru luá mai multu in consideratiune.

Acésta insinuare are a se intinde pre tote drepturile de posesiune inca necuprinse in protocoalele funduarie, fara, deosebire, că ore acele in cartile vechi esite s'eu neesite din usu, ori in tasiuni funduarie seu alte carti. foi si registre suntu cuprinse ori ba, si cari a intinsu o partida in privinti'a transcrierei de posesiune a vre-unui bunu castigatu rogare la vre-o judecatori'a, si judecatori'a a decisu asupra acéstei instanție, ori ba.

Deci indatörirea spre insinuare cade mai alessu pre tote acele persoane, alle caroru drepturi de posesiune la comisiunea localizării nici prin sine, nici prin reprezentanti denumiti de comisiune nu s'au

adusu in valore; s'eu cari nu au fost in starea dupa regulele localizării a-si legitimá afirmatulu dreptu ma tare de posesiune ori de composesiune in contra poseserului factica aflatu prin comisiune in scrisu in protocoalele funduarie; pretensiunile lor adusa inainte fia insemnata in protocoalele funduarie s'eu in protocolulu generalu de pertractare, ori ba.

2. Mai departe tote persoanele cari:

a) pre realitățile inscise in protocoale funduarie dupa detiermnierea prea inainte patente de aviticitate din 29 Maiu 1853 si adusu in valore dreptulu de aviticitate de rescumperare pemnorale, au sub a titlu legitimu si-au insusitu dreptu de proprietate, s'eu caroru:

b) dupa otarirea acéleasi patente avitici li se cuvine terminu mai lungu si realizarea dreptulu de rescumperarea pemnorale, prin acésta se provoca acéste pretensiuni pana cellu multu la 31 Augustu 1875 inclusive, spre incungiuurarea urmatorulu de dreptu amintite mai in susu in punctulu 1. a le insinué, si in casulu amintitu sub a) processulu de dreptu pender spre adnotare in protocolulu funduarie, si dreptulu rocastigatu pre calca legale si strapunere in acéleasi; iéra in casulu dreptulu de rescumperare pemnorale, ce se cuvine inea, spre insemnare in protocolulu funduarie a-lu legitimá cu documente autentice.

3. Assemenea tote persoanele, cari bunurile nemiscatorie improtocolate, si si-au castigatu dreptu de prioritate, pemn servitute, au alte drepturi prin intabulare insemnari si adnotatiuni, ori conscrieri pemnorale judiciari, s'eu pana la 1 Ianuariu 1875. inca si voru castigá. se provoca acéste drepturi din scopulu inscrierei loru foia sarcineloru corpurilor funduarie pa cellu multu 31. Dec. 1875. inclusive, atâtu mai siguru a le insinué, cu catu contra dre tulu priorității castigate in inainte si-lu voru perde; pre candu de contra facendu insinuare la tempu cuvent drepturile de intaietate castigatu pana la 1 Ianuariu 1875. voru remane in valore fa si cu acei castigatori si creditori ipoteciari, cari au castigatu dreptu de proprietate s'eu de pemnu dupa diu'a acum mentiunata

4. Acele pretensiuni, cari se bazează pre deobligamintele urbariale, s'eu alte restintie de acea natura, regulate prin patentu din 21 Iuni 1854 edata in foia de legi tabularie, bucata LV. Nr. 151 suntu eschise de la provocările edi tale spre insinuare demonstrare, precum si de la pertractare obicinuite in urm'a edictelor fara deosebire, fia acelle in protocoalele de localizare prenotate, ori bá.

5. Terminii edictali prescisi in aliniu precedenti, nu admitu nici prorogare, nici justificare ori innoire de processu.

6. Publicatele protocoale, funduarie voru considerá si conduce de la 1 Ianuariu 1875 incependu că carti funduarie conform § 321 din codicea civile generale; deci incependu de la diu'a mentiunata, dreptu noue de proprietate, ipoteka ori alte drepturi reali asupra bunurilor nemiscatorie introduse in elle, se voru puté castigá si transferi asupra altora, precum si a se atenu numai prin intabulare legale in acele carti fara de a derogá inse pretensiunile asupra acestoru bunuri nemiscatorie mainainte castigate, insinuare si legitimate in terminii edictale.

7. Prescriptele dupa cari voru are a se indreptá partile si judecatoriile la plenirea si executarea trebiloru oficiose, insemnate in acéstu edictu, suntu cuprinse in procesur'a transilvana pentru cartile funduarie, emisa cu ordinatiunea ministeriu de justitia dto. 5 Febr. 1870 (Archivul ordinaratiuniloru, annulu 1872. fasciura si II.)

8. Acei creditori, cari prin oreca transcriere aru suferi stricatiune cu privire la prioritatea pretensiuniloru lor transcrieri s'eu transcriende, esepțiunile si facia un'a a treia persona le potu realisa inca siesse luni dupa terminulu defiptu in punctulu 3, — adeca pana la finitulu lunu Iunie 1876, referesca-se acelle esepțiuni validitatea pretensiuniloru, la incelarea, și prioritatea lor. — Dupa decurgerea ad

si terminu, facia cu o a treia persona nu voru mai poté realia aseme eseptiuni. 8. Judecatoriele indicate sub II. in aferele loru voru intrebuintia sigilulu iurătoriei respective.

Clusiu, 13. Novembre 1874.

Directiunea r. u. de carti funduarie pentru Transilvania.

Aradu, 21 Dec. 1874:

Dle Red.! La celle ce „omulu“ cu sciinti'a de cauciucu si cu moral'a sa necualificabile, palmindu tota moral'a au publicatu in primulu locu allu Albinei de la 17. Dec. a. c. cu privire Pr. SSa Dl. Metropolitu Mironu Romanu, — te rogu a-mi da libertatea se facu pre scurtu ore cari reflexiuni. —

Nu voi se cautu câta valoare atriesce Pr. SSa acelloru laude d'in „Albina“ prin cari este pusu mai pre susu decâtu fericitulu metrop. Andreiu br. Siagun'a, pre care totu acea gura ecatoasa l'a calomniatu pana la morte, c'at'a d'eu, nu voi se cautu, precum eci aceea, câ ore Pr. SSa Dl. Metrop. Mironu, ce va fi socotindu despre sinateatea si scopulu acelloru indrugature, se considera-se mai multu laudatu seu etematu prin elle? tote aceste nu le creu, dar in privintia intempariloru in conferintiele si siedintiele publice alle modulu eparchiau Aradanu tienutu an. 1870. eu, care pana in diu'a de sta-di am fostu deputatu si am luat parte activa la tote sinodele din Aradu, in urmare sum martoru oculatu, cu rovocare la toti deputatii de atunci a, ni-tieniu de detorintia in interessulu averulu a dechiará, câ comunicatele Albinei,“ cu unic'a exceptiune, câ D. Babesiu in adeveru a fostu presiedinte a acea conferintia a sinodulu, si câ Pr. SSa D. Metropolitu actua'u in localitatea cea angusta a clericiloru din lips'a spatiulu a fostu silitu a occupá locu la mea'a presidiale langa d. B., — cellelate tote, dar' tote sunt basate pe neadeveru ba ce e mai multu, D. Babesiu nici n'a fostu membru la comisiunea organisatoria, carea a avutu detorintia a elaborá unu proiectu daspre organisarea consistorulu din Aradu si Oradea-mare, si carea fara intrevinerea Dlui Babesiu statorisse in principu, câ vicarul de la Oradea-mare se nu fia denumitu prin episcopulu, ci alessu prin sinodu. Din contra, me potu provocá si la „Albina“ din 1870, din carea se pote vedé apriatu, câ chiaru atunci-a D. Babesiu era acellu-a care, — Dsa scie din ce motive — pre Escel. Sa D. Metropolitu actualu Mironu, l'a atacatu personal munte in modulu celu mai urritiosu in colonele „Albinei,“ si deci era inimicu personalu si neimpacatu allu Dlui Metropolitu Romanu. — De unde acum aminunea cea mare de amicitia, pana la gestrema lingusire, ba de sfruntare pana la inalta protectiune? — A indrepta pre cei rateciti, este unu lucru greu, dar in fine possibile, inse Taumaturgulu Babesiu face nu numai minuni de versatilitate si elasticitate a consciintiei si umoralei salle, ci d'insulu inviua pre cei ce mai nante i dechiarasse de morti, ba nu numai i inviua, ci face se ajunga priintr'insulu, la cea mai inalta demnitate. — Fiindu câ idololatri'a mai gras-sedia si la poporele culte, prin urmare fiindu câ se gasescu, d'in peccate, omeni, cari credu in minunile noulu Taumaturgulu, am crediutu câ trebuie se rectificu allu pacinu asseretele se ce referescu la lucruri, petecute, fara minune, in conferintiele si comisiuniile sinodali. Era facia cu minunea intorcerei lui Saulu. . . . Quid non mortalia pectora cogis auri sacra fames? intréga stramosiulu Virgiliu dimpreuna cu

unu deputatu sinodalu d'in dieces'a Aradulu.

Oradea-Mare, 12. Dec. 1874.

(Vieti'a si lucrările societatii de lectura a junimeii romane de la academi'a de drepturi si archi-gimnasiulu din Oradea-Mare.)

Junimea rom. de la amintitele institute avendu in vedere sacr'a datorintia ce are facia cu societatea loru de lectura si acum ca si in alti anni, conformu statuteloru, s'a adunatu in unu numeru considerabile in sal'a Seminariulu gr. cat. cu scopu de a constitui societatea.

Dlu Justinu Popfii, zelosulu si intieptulu conducatoriu allu nostru, acumu doi anni, spre dorerea comuna a junimeii si spre detrimentulu societatii, din caus'a morbului ce l'a coplesitu, depusese sarcin'a onorifica de Conducatoriu si in loculu seu, cu consensulu fericitulu Patronu Eppu Szilágyi, junimea a alesu pre dlu Juliu Papfalvai pref. seminariale si profesoriu preparandiale. Acestu-a, fiindu acum numitu de profesoriu la gimnasiulu romanu de Beiusiu assomene a tributiu se resomme la acesta functiuna onorifica.

Junimea aveá dar se lupte era cu acelle fatalitati, in cari era aruncata la resemnatiunea dlui Popfii.

In una siedintia preliminaru tienuta la inceputulu acestui annu scolasticu, rezultatulu consultiariloru avute a fostu, câ voturile membriloru, tote unanimu s'au concentratu in person'a Dlui Virgiliu Olteanu.

In 22. Novembre, a. c. junimea tienendu siedintia ordinariu, primu pre Dl. conducatoriu cu viue acclamatii si corulu vocale allu seminaristiloru a intonatu unu cantecu bineventatoriu.

Dupa aceste Ioanu Buna jur. in a I. salutá in numele membriloru pro Dlu V. Olteanu conducatoriu Societatii, esprimendu totu unadatu si firm'a convingere, câ Soc. sub conducerea sa va ajunge la reputatiunea ce au avutu-o sub intiept'a conducere a Dlui J. Popfii.

Conducatoriulu, multumi pentru increderea, cu care tinerimea lu-a onoratu, indemnandu-o la lucru si perseverantia, recumendandu-i armonia fratiesca si intieptere imprumutata, promitiendu in fine câ tote poterile salle le va tienti spre inffiorarea spiritala si materiala a societatii, — dechiaru societatea de constituita cu acellu adausu, câ conducerea societatei pana la dispusetiunile ulterioare, o primesce numai interimalu, in care modu s'a si aprobatu de Pr. SSa Eppulu Ioane Olteanu, patronulu societatii.

Conformu statuteloru Conducatoriulu roga pre membri ca se-si alega officialii. Junimea in cea mai esemplaria ordine si concordia fratiesca, a alessu de notariu allu correspondentiiloru pre Traianu I. Farcasiu jur. an. II., de notariu allu siedintieloru pre Ioane Bun'a jur. on. I.; de cassariu pre Paulu Cototiu jur. in a II. de bibliotecariu pre Adalbertu Pitucu stud. de cl. VIII gimn.

La propunerea conducatoriulu, societatea alessu din sinulu ei unu comitetu din 5. membri, cu conducatoriulu in frunte, pentru resolvirea agendelor mai menunte alle societatii cum si pentru censurarea operateloru intrate din partea membriloru. Cu aceste siedinti'a s'a inchisu.

Dee D. dien ca societatea nostra se prospere si se ajunga la culmea misiunii salle.

Traianu I. Farcasiu not. corresp.

Lancranu, 19. Decemvre 1874.

(Installarea nou allessulu parocu. Serbarrea memoriei lui Siagun'a.) Dupa una indelungata lupta intre lumina si nesciintia, inoscita si nutrita mai cu seama de invidi'a unoror sengerateci, care lupta continuata poteá fi spre stricatiunea numai a locutoriloru acestei inffiorite comunitati, s'a terminatu d'abié in dillele aceste.

La reportarea acestei dorite victorie consistoriulu din Sabliu a contribuitu partea essentiala.

Dominic'a in 6. Dec. non allessulu preutu, si cellu antaiu santitu in archidiecea de Metropolitulu Mironu Romanulu, Dlu Isidoru Blag'a, a celebratu prim'a missa si, in presentia multimei credintiosiloru, fu installatu prin D. N. Lazaru, parocu in Sabesiu, substituindu pre protopopulu tract.

Dupa nimeritulu discursu allu preutulu installatoriu, paroculu installatu pronuncia cu caldura festivulu discursu de intrare, reoglandandu in acestu discursu an'm'a sa si sufletulu seu, cari le pune in sierbitiulu binelui si inaintarii besericeii si a turmei incredentiate pastoririi salle si inchiaindu cu rogarea si provocarea, ca toti dimpreuna, c'unu cugetu si sufletu se luere la realizarea sublimulu scopu comunu, la inffiorarea besericeii si inaintarea culturai nationale. Acestu discursu, pronunciatu cu adeverata iubire parentiesca, implu cu lacrima ochii multoru credintiosi si amici ai nou installatulu parocu.

Dée ceriulu, ca iubirea, armonia manifestata la instalare se nu incetodie, pentru câ va produce celle mai salutarie frupte locutoriloru acestei comunitati romane, ceea ce cu atatu mai vertosu potemu sperá, deora-ce Dlu Blag'a este inzestratu cu recerutele calitati spiretuale si culturale; este sinceru amicu poporulu si inffaccaratu apertoriu allu causai besericeii si natiunii romane.

Aceste nobile si necessarie insusiri luvoru face se póta fi iubitu si stimatu colleague, demnu si adeveratu parente si conducatoriu Lancrameniloru, a caroru cea mai justa si mai sacra dorentia nu pote fi alt'a, decâtu câ ei la tempulu sositu se fie unu poporu tare si credentiosu in frunte c'unu pastoriu demnu si corespondentiu tempulu modernu.

Sambeta in 12. Dec. s'a serbatu cu pompa cuviintiosa memori'a marelui Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Siagun'a. Poporulu d'aici, convinsu câ d'acum incolu diu'a lui Andreiu are se fia un'a dintre celle mai de frunte serbatori alle basericeii, se pregati amesuratu acestei solene festivitati si accurse la beserica ca la s. Pasce. Ambii preuti, imbraccati in deplinu ornatu, celebrara miss'a solenna, si dupa aceea tienura parastasulu pentru sufletulu repausatulu Metropolitu.

Dlu Blag'a tienu apoi discursulu festivu, ilustrandu viet'a, luptele si faptele, suferintiele, ce acestu neasemenatu Arciereu a avutu se póte si se indure in 27 anni, tempulu fatigioseii si glorioseii salle pastoririi.

Era unulu dintre seculari, adressá poporulu ascultatoriu cuvinte sincere si pline d'adeveru, arretandu poporulu câ marele preutu a fostu si unulu dintre cei mai mari si mai adeverati binevoitori si inaintatori ai natiunii romane intrege.

Solemnitatea cu care s'a serbatu memori'a lui Siagun'a a facutu profunda si nestersa impressiune asup'a intregulu poporu, in câtu acesta di aici va ajunge a fi o adeverata serbatoru nationala.

Spre incoronarea festivitatii D. notariu comunale Ionu Casiottianu, amicu inaintarii si deceptarii poporulu, a intrupitu la ospital'a sa mesa una cununa de ospeti, unde n'a lipsitu indatenatele toastari, intre cari a parintelui Blag'a, redicatu in onorea nou allessulu Metropolitu Mironu.

Dlu notariu fia convinsu, câ prin acesta distinctiune si attentiune, a castigatu stim'a si simpathia veneratoriloru memoriei Siagun'a, precum si cea a poporulu din acesta comunitate.

Valleanu.

Sciintia

Trecerea Vinerii dreptu Sore.

In noptea de 26 spre 27 Novembre st. v. planet'a Vineria a trecut dreptu disculu sórelui.

Dea vre-unu locitoru dintr'o lume vecina cu a nostra ar fi potutu contemplá in acellu momentu suprafacia terestra cum amu privi noi unu mappamundu, ar fi assistatu la unu spectacolu destullu de singularu. Pre semicerculu de Medianopte, de la Persi'a pana la laculu Baicalu, in Siveri'a intréga, si de la laculu Baicalu la estemitatile Japoniei si a Chinei, ar fi vediatu una seria lunga de observatorie nice improvisate spre a observá la acellu-si momentu si din tote punctele de-ua-data unu singuru si acellu-si fenomenu-astronomicu. Pe emisferulu de Media-di ar' fi

gasitu ua seria intocmai de observatorie distribuitu assomene pre una linia lunga aproape paralela cu antai'a, de la Capulu de Buna-Sperantia pana la Noua-Zelanda; din acesta parte uscatulu lipsece; observatorii au fostu nevoiti a merge se se assiedie cu instrumentele loru pre insulele emisferulu australu, la insula Kerguelen la St-Paulu la Campbell, la Noua-Zelanda, etc.

Russi'a a organisatu pre socotel'a sa in fiecare jumetate a globulu 27 statiuni. Franci'a, Angli'a, Germani'a, Statele-Unite vre-o 12 seu 15.

La Medianopte este ierna 'n tota poterea, niue si ghiaciuri Siberiane: la Media-di este vera; — dar pentru ce atate speie (1), pentru ce — atate afrontari de pericle (2) din partea invetiatoru spre a se afá la posturile loru? Pentru ce acesta emulatiune a principaleloru natiuni civilisate! Pentru scopulu unicu care pare, la prim'a vedere, afara de orice proportiune cu preparatiunile facute de mai multi ani. pentru observarea trecerii Vinerii dreptu sóre. —

Unu interessu capitalu se ascunde'n adeveru in fundulu acestei cestiuni de sciintia pura, unu interessu ce domina astronomi'a intréga. Trecerea Vinerii pote face se inceteze una nesigurantia ce duréza de mai bine de unu seclu si care atinge toti calculii astronomiloru. Din trecerea Vinerii se pote deduce distanti'a de la pamentu la sóre. Contraru de ceea ce se crede in genere nu se cunosece acesta distantia. Sunt multe cuvinte cari facu se se creda câ a fostu considerata pana acumu câ prea mare; se pote chiaru câ eroarea se treca de unu millionu de mille. Acesta distantia este unitatea fundamentala, este bas'a astronomiei, mesur'a generala a dimensiuniloru universulu visibilu. Dea pana acumu a fostu evaluata prea susu, va trebui se se taie in carne viua tote cifrele astronomice, se se adauga, se se scada, se se modifice, intr'unu cuvintu se se remanieze tote elementele sistemulu lumii,

De essemplu, tote masele planetelor sunt legate cu distanti'a de la sóre la pamentu. Dea se va scadé cu o treidicime acesta distantia, va trebui se se maresca cu ua diecime masa pamentulu. De aci se vede tota importantia cestiuni din punctulu de vedere practic, si personele, pre cari pucinu le interesséza progresele sciintiei pure, voru fi siliti se-i admita gravitatea. Astronomi'a, — singura din consciintiele umane care are poterea de a ceti in viitoru toru este chiea sciintiei nautice: fara ea marinarulu s'ar opri nepotinciosu, navigatiunea s'ar reduce, ca alta data, la una simpla plutire pta langa tiermuri. Fara ea errorile de calle s'aru multiplicá, si cu aceste errori intardiarile ce incarca pretiulu obiectelor de consumatiune si sinistrele ce ruinaza proprietarii de vase. Totulu este intr'unu raportu strinsu in lumea acest'a. Marinarulu are trebuintia se observe cu precisiune pre Marte, pre Vineria, sub pedapsa de a vedé gressielele salle influintiandu asup'a transactioniloru comerciale. Una errore'n mersulu acestoru doue astre dá rezultate ce s'a cumuléza si, dupa unuore-car e timpu, calculii sunt falsificati si predictiunile necesarie navigatiunii sunt gressite. Amu disau aceste pentru acei ce aru intrebá pentru ce sunt bune aceste espeditiuni. Speculatiunile inalte a spiritulu omenescu trebue incuragiate pentru elle singure, si cu atatu mai multu candu atingu interese de ordine publica,

Importanti'a problemei n'a scapatu din vederea astronomiloru cellui din urma seclu. Halley, care cellu d'antaiu si-imagina se

1) Guvernulu rusu a sposatu peste 700 mii fr. pentru preparatiunele salle; guvernulu francecu mai bine de 200 mii fr. a pusu la dispositiunea observatoriloru sei; Angli'a mai multe sute mii de fr., fara a tiné seama de darurile particulariloru; Germani'a o cifra analoga.

2) Insulele pre cari sunt assiediate multe observatorie sunt pustie, incolte, arse de sóre. Insula St-Paulu, d. e., care e unu vulcanu aprépe stinsu, n'are nici apa, nici buccate, nici combustibile, nici arbori, nici venaturi; este batuta necontenitu de valurile Oceanulu australu. S'au transportatu acolo case pentru installare, magaste pentru instrumente, buccate; si aceste greutati au avutu locu pentru fie-care statiune, la insula Campell installatiunea a fostu si mai anevioasa, etc.

utilizeze trecerea Vinerii spre a afla distan-
tia de la soare la pământ, nu lipsese de
a pune în urmă lucrării sale aceste cuvinte:
„cu rogăminte către posteritate de a-si a-
minti că ideea vine de la ellu.“ Ellu se
nascuse la 1656, scia bine că nu va
mai fi în această lume când se va a-
plica metoda sa pentru — primă ora-
viitoria trecere a Vinerii fiindu la 1761.
Metoda lui Halley provocă un entuziasm
vii în lumea invetiată și toate guvernele
voira să participe la operațiune. Angli-
a, Franța, Austria, Rusia, Spania se pu-
seră în rond. Inițiativa se luă de Aca-
demiă științelor din Paris. Unul din mem-
brii sei, de l'Isle, indică chiaru un mod
de observații mai complet. Fazele fe-
nomenului fură observate de 176 observa-
tori din partea tuturor națiunilor, im-
prasciați în 118 stațiuni. Trecerea din 1761
servi numai ca repetițiune generală celei
din 1769. Nu se potu capeta nimicu
precis.

A doua trecere din 1769 provocase
zelul observatorilor; trebuia să se reu-
șească cu ori-ce pretiu, de ora-ce avea să
treacă unu seclă până la trecerea următoră.
Fură trimisi la 149 misionari în 81 sta-
țiuni. Rezultatele fură mai bune pentru
știință, dar' mai mulți observatori cadura
victime devotamentului lor.

Înainte de a merge mai departe cu
subjectul nostru, să răspundem la ua
ceștiune ce se impune de sine. Care este spi-
ritul metodei și cum se pôte deduce di-
stantia sôrelui de la pământ observandu
trecerea Vinerii?

Tôta lumea scie că marimea appa-
rante a unui obiectu depinde de anghiulu
sub care se vede. Cu câtu obiectulu
este mai departat, cu atât anghiulu între
care este cuprinsu este redus, cu atât
obiectulu pare mic. Unu omu departe de-
vine ca un punct. Unu metru la mai
multe diecim de metri pare a avea abia
dimensiunea unui decimetru. Când se cu-
nosce marimea reală a obiectulu și anghiulu
sub care se vede, nimicu mai usor de
câtu a avea distanția la care se afla. Dăca
noi amu fi în centrul sôrelui și amu pot
mesura exactu anghiulu sub cari apare
pământulu, cum șoimu exactu de câți metri
este radiu terestru, amu avem imediatu
distanția în metri de la soare la pământ.
În loc de a opera astu-felu, amu pot, ceea
ce este totu aceeași, a ochi din premele
fie-cariu polu terestru centrul sôrelui și a
deduce astu-felu marimea aparentă a pa-
mântului veduța din centrul sôrelui ceea
ce în alti termeni astronomii numesc
paralasse. *)

Din nenorocire sôrele este atât de de-
partat și pământulu atât de mic, că mari-
mea aparentă a globului nostru, veduța
din sôre, se reduce la unu anghiu de câte-
va secunde. Paralasse sôrelui este aproxi-
mativ de 9 secunde; și cându e vorba a
mesura secunde de arcu, operațiunea devine
delicată, și distanția ce se deduce din an-
ghiulu măsurat variéza în modu enormu
pentru ua diferința mică în anghiulu aflatu.
Errorea asupra distanției pôte deveni con-
siderabilă. D. e., dăca marimea aparentă a
pământului este de 8 secunde, distanția la
sôre este de 25 mii de ori radiu terestru.
Dăca este de 9 secunde, distanția nu mai
e decât de 22 mii de ori radiu; diferen-
ția corespunditoră unei secunde e de 3
mii radiu terestru, adăca de 3 mii ori 1500
mille sau 4 milioane mille de pam. De aci
tota dificultatea problemei.

Planeta Vinerea se afla multu mai
apropo de noi de câtu sôrele; ea vede pa-
mântulu sub unu anghiu mai mare de 4 sau
de 5 ori; dăca s'ar determină distanția sa,
s'ar capeta prin urmare cu de 4 sau de 5
ori mai multa precisiune; și cându are cine-
va distanția de la unu astru la pământ,
are prin urmare pre cea de la sôre la pa-
mântu. Sistemulu solaru este ca unu
planu exactu. Dăca unu singura linia din
acestu planu a fostu determinată cu pre-
cisiune, toate celelalte se deduc. *) Ecce

*) Paralasse a unui astru este anghiulu sub care,
din centrul astrului, se vede diametrul pământului.

*) După a trei-a lege a lui Kepler, există ua
relațiune riguroasă între distanțiile planetelor la soare

de ce, în loc de a căuta distanția noastră
la soare, căutăm distanția noastră la Vi-
nerea.

Ne oprimu astă-di aci. remanendu ca
într'unu viitoru articolu să arotâm de ce
mesura se face numai în timpul trecerii
planetei pre dreptu soare, de ce punctele de
observațiune sunt înpasciate la extremitățile
pământului, precumu și metodele și instru-
mentele adoptate pentru observațiune.

(„Voc. Cov.)

H. Baron.

Irrigațiunile la antici și moderni.

Pentru ca sementia unei plante să intre
în germinatiune, și trebe contactulu apei,
aerului și a unui gradu ôre-care de cal-
dura. Presentia apei este indispensabilă ger-
minatiunii: ea immoia coge sementiei, face
să se imple embrionulu și contribuie la nu-
tritiunea lui, sau prin ea însa-si, sau ser-
vindu de dissolvant și vehiculu la cele-
lalte elemente nutritive.

Dar' nu e necesitate a mai arreta ac-
sta. Tôta lumea scie că apă este cellu mai
puternicu aginte allu vegetatiunii.

Effectu allu imutabileloru legi alle
naturei, plôia vine a da pământului apă
de care are necesitate ori de câte ori con-
ditiunile metereologice, cari presidu la for-
mariunea ei, se gasescu satisfacute. Dar'
omulu neavendu la dispozițiunea sa midio-
culu de a produce sau combină aceste condi-
țiuni, ajungemu câteodată, și destulu de desu
din nenorocire, la rezultatulu de a avea plôie
atunci cându n'vemu necesitate de elle și
de a ne lipsi tocmai cându câmpiele nostre
sunt insetate.

A sustrage industriă agricolă de sub
domeniulu acestei stări precare, punendu
apă în totu deaună la dispozițiunea ei, este
obiectulu irigațiuniloru, obiectu mar-
tău și nobil, în care omulu, prin ajutorulu știin-
ței imprumutandu puterile mamei-nature,
se mentine demnu prin intelligința sa, în
positiuneade rege allu creatiunii.

Fertilizarea pământului prin irigațiuni
este o artă din cele mai vechie. Ea si-a
luatu nascere în țierrele cari fură odinora
lăganulu civilizațiunii, în China, Egiptu și
Indie.

Chinesii, acestu poporu la care arte utile
se gasiau la unu gradu de perfectiune mi-
raculosu, au considerat udarea artificială a
pământului ca baza agriculturii.

Ei au brașdatu pământulu cu nenumerate
canale de irigațiune, cari, după ce primiau
isvorale și peralele din cursulu lor, si-
vêrsa pre câmpie fertilizatoriile lor unde.
Cându cursurile de apă erau insuficiente,
apele pluviale se retineau, prin gigantice
iezature, formandu nișce vaste rezervoare,
pre cari le utilizau în timpul seccetei.

Egiptulu eră celebru, din cea mai de-
partată anticitate, prin fertilitatea ce comu-
nică pământului său depositele terose allu
Nilulu.

În timpul Faraoniloru inundatiunile
periodice alle acestui fluviu erau utilizate,
prin medioculu unui admirabilu sistem
de canale și iezature, la udarea generală a
Egiptului inferioru. Cându nilometrele in-
dicau, în urmă ploiloru periodice, că flu-
viulu s'ar ridicat la unu nivelu cuviinciosu
se deschidesu stavilariile canalelor de di-
stributiune, și apă se impartia din acelle
canale, prin cele de irigațiune, și prin
rigole pre câmpiele destinate culturii și se
retineau reversate astu-felu îndestulu, până
ce limulu apei se depunea. Se ridicau apoi
stavilariile secțiunii imediatu următorie a
următorie a canalului, și asia mai departe
până ce adă, percurgendu și fertilizandu
tote câmpiele, asiediate în drept și în
stangă, se versa în partea inferioară a flu-
viului. În urmă acestei operațiuni pamen-
tulu eră aptu a primi sementurele. Trei
recolte pre ne-care annu doădescu înde-
stulu escellentiu acestui sistem.

Dar în urmă Faraoniloru, depositele
neregulate alle fluviului, timpul și revolu-
țiuniile ruinara retenția de canale și stavila-
rie, astu-felu în catu regularitatea irigați-
uniloru și a submersiunii fiindu alterată, nu
se mai potu obtine de câtu o singura cul-
tura pre annu.

Unu asemenea situațiuni care se agrava
din din în di, nu i se puse termenul de catu
acum câți-va anai Lui Mehmet-Ali, vice-
rege allu Egiptulu revine onora de a fi
redatu țierrei sale antică-i fertilitate. Ace-
stu monarcu, secundatu de unu ingineru
francesu, puse în aplicațiune unulu din cele
mai frumoșe sisteme de irigațiune și care
lasă cu multu înapoi lucrurile gigantice de
aceasii natura alle vechiloru Faraoni.

La extremitatea Deltei, pre cele dou
bratie alle Rosettei și Damiettei, s'au sta-
bilitu doue poduri eclusate, măsurandu im-
preuna o lungime de 974 metre, și cari
formeza baragi prin grindile ce se asiedia
în partea d'amonte a podurilor. Ridicarea
apeloru, produsă de acestu baragi, este de
5 până la 6 metri, și 50; astufelu în câtu
nivelulu feciei se ridică de la baragi și
până aproape de Cairu. Trei canale ple-
candu din riu și din cari unulu se dirige pre rip'a
drepta a Nilului, altulu spre centrulu Deltei
și allu treilea spre Alessandria primindu apă
din infatură Nilului, o distribuie prin rigole
pre 100,000 hectare din Egiptulu inferioru.
Aceste canale de servu și navigatiunea.

Trei recolte pre annu în loc de ună,
cultura trestiei de zaharu, a bumbacului și
de indigo sunt consecințele imediate alle
operei lui Mehmet-Ali.

Egiptulu superioru ne potandu fi udatu
de reversaturele Nilului, a trebuitu ca po-
pulațiunea acellei parti care vedeă la vecini
bine-fecile irigațiuni, să caute alte mi-
diolce spre a o practica și la ei.

În acestu scopu se recurse, din timpuri
fôrte vechie, la machine, cari ridicandu
apele din Nilu, din perale sau puturi, le
dêversa în mice rigole stabilite în panta
până în punctulu ce trebuia udatu.

Se serie ca illustrulu geometru allu
Syracusei ar' fi descoperitu siurupulu ce
pôrta numele seu și l'ar fi pus în servi-
ciulu irigațiuniloru cu ocasiunea unei cal-
letoria ce a facutu în Egiptu. Cu toate ace-
stea, siurupulu lui Archimede este rar
intrebuintiatu în această țierre. Machinele de
cari se servu Egiptenii pentru ridicarea
apeloru, sunt doue: siadufulu și sakihulu,
cea d'antăiu multu analoga cu epoca oland-
desă, cea d'a doua cu noriă.

„Toti calletorii, dîce d. Barral, cari au
percursu Nilulu, au fostu atinși de specta-
clulu numeroseloru siadufe, asiediate pre
termurile fluviului și puse neincetatu în mi-
sicare de ômoni mai goli, cari pentru a re-
gula misicarea imprimată lungiloru lor
pragine, acompanieza manopora de unu
ritmu uniform.“

Cu toate imperfecțiunile machineloru de
cari se mentiona, elle sunt aproape, singurele
intrebuintiate. Apparatele mai perfectionate,
pompele, nu apparu de câtu forte rar și
de sicuru că ar' mai fi trecut multi anni
înainte de a se cere, și în asta parte a lu-
mei, serviciulu machinei de abure sau a
motoriloru idraulici, fără revoluțiunea radi-
cala ce trebe de singuru se producea, în
starea industrii a țierrei, cea mai mare
intreprindere a timpuriloru moderne, taiarea
istmului de Suez.

În Indie, artă irigațiuniloru datăza de
la o înaltă anticitate, constată prin legea lui
Manu, prin epopeele sanscrite și prin ruinele
câtoru va lucrări idraulice.

Istoriculu Strabone, după ce arreta că
în Bactriană și Babilonia cultura ordiului
cere dese udări, dîce, vorbindu de Indie:
„Magistratii au inspectiunea fluviiloru, a
agrimensurii și a ce se inchid de stavilarie
pentru a continē apă necesaria udariloru și a
o distribu egală la toti cultivatorii, după
cum se practica în Egiptu“

La Indieni, irigațiunea nu se faceă
numai prin canale derivate din riu. —
Fie-care tempu seu păgoda are rezervoriulu
său, destinat abluțiuniloru comandate de
religiunea braamana. — După ce trebuin-
țiile culturului erau satisfacute, — apă
rezervoriului, din cari unele au de
la 8 la kilometri în cercuitu, se impartiau
prin rigole pentru udarea țierineloru credin-
ciosiloru. Se pôte lesne vede din acestă pre-
ce scara întinsa se faceau irigațiunile în a-

cesta țierre din momentulu ce chiaru o
tulu indianu le înlesnia.

La epoca cuceririi englese cea mai
parte din aceste lucrări idraulice cadă
ruina, și nu se pôte admira îndestulu pe-
verantia și energiă, cu care Englițerri
lucraru pentru desvoltarea irigațiuniloru
diene și a urmatu essecutiunea unor
crari immense cari voru remanē ca o
mai mare monumentu allu civilizațiunii
tanice în aceste țierre departate.

La începutu, guvernulu englesu re-
strui mai multe canale, deschise din a-
citate de suveranii mahometani ai Indiei
părasite de seclă. Cele mai principale s-
pre rip'a riuului Jumna, care percurge
stele câmpie alle Nepaulului.

Gratia deschiderii acestoru canale, ca-
tur'a de erna a potutu, nu numai a fi
luată cu succesu, dară înca întinse sup-
facie sterpe au începutu a se accoperi
mannose culture pre totu teritoriulu
rigatu.

În faciă acestoru frumoșe resulta-
Englesi n'au essitatu a construi, prin in-
nerulu sir Franby Cautley, unu gigantu
canalu cu mai multe ramure, destin
aduce apele Gangelui peste vastele țien-
ce se întindu între câmpiele Sinalice, Ga-
gele și Jumna.

Acestu canalu, care deserva tot-d-
data și navigatiunea, este descrișsu astfe
de Marzy:

„Luandu-si nascere dintr'unu bra-
secundaru allu Gangelui, aproape de orasi
Hurdwar, acestu canalu primesce apele riu-
lui prin doue barrage mobile.“

După unu cursu de 300 kilomet
canalulu se desparte în doue ramure, din e-
ună se versa în Jumna era cea-alta
Gange în Cawupoor. Lungimea totală a co-
pului canalului și a ramuriloru sale e-
de 840 kil.

Alte trei ramure, a caroru essecuti-
este amanată, voru completă acestu sist-
de irigațiune și voru ridica lungimea
totală la 1430 kil. Intinderea suprafeței iri-
gate va trece peste cifra de 18,000 ectar.

Lucrurile de artă sunt forte numeroșe
fără a vorbi de iezature, se numera
poduri 297 podetie, 16 caderi de apă și
ecluse navigabile. Cheltnele au trecut pe
40,000,000 franci, cu tote ca manopora
Indie nu costa mai multu de catu a diece
parte din ceea ce este în occidentale Eu-
ropei.

Apă este distribuită pământuriloru ve-
cine canalului prin intermediariulu canalelor
secundare sau *rajhu* și a rigoleloru.

Din cei d'antăiu anni, intreprindere
guvernului englesu a datu rezultate fôr-
frumoșe. Din 1868 veniturile directe all
canalului și alle dependințelor sale se ri-
dica, pre fie-care annu, la mai multa de
milliône, și veniturile indirecte, resultand
din ridicarea impositului fonciaru, sunt d-
cinci ori mai considerabile. Ast-fellu, pen-
tru o cheltuță totală de 40 milliône gu-
vernulu primesce 12 pre fie-care annu,
alte cuvinte, capitalulu ingagiatu în cana-
lizațiunea Gangelui, produce 30 la sută.

Este greu a se imagina operațiune
fructoșă, mai cu sēma dăca se ia în con-
sideratiune că, în acellu-asi tempu, avuți
țierrei a crescutu în proporțiuni prod-
giôșe.

Fia ca acestu eclatantu essemplu să
conduca la imitatiune și pre noi!

La Romani, agricultur'a tragea însem-
nate folose din irigațiuni. Se gasescu în
Italiă numeroșe vestigie lucrări de arte, de
apăduse și barage, cari erau destinate a di-
rige apele și a le respandi pre țierine.

Effectele bipre-facatoare alle irigațiuniloru
sunt cantate ast-felu în a doua carte
Georgiceloru lui Virgiliu:

Et; quum exustus ager morientibus aestu
herbis,

Ecce supercilio clivosi transit undam
Elicit: illa candens rauceum per levit
murmur

Saxa ciet, scatebrisque arentia temperat
arva

plementu la nr. 7 allu „Federat.
cursulu an. 1874.

Visigotii semualara presinti'a loru in
a meridionala prin lucrari de irriga-
e, din cari unele subsistu si asta-di.
li-se datoresce cea mai insemnata parte
micele canale, cari viv, fica gradinele de
polele Pyreneiloru; unulu dintrinsele
ave numele regelui Alaricu.

Dintre poporele evului mediu, Arabii
noscura cei d'antai importantia irriga-
loru. Ei desvoltara in Europ'a acesta
osa sorginte avutia agricola, continuandu
arindu lucrariile Visigotiloru in Franci'a
andu in Spani'a apeduce immense si
age gigantice, elaborandu, in fine regu-
te pentru usulu si distributiunea
oru.

Dela Nordului Italiei iera rezervatu
cum, renascerea artei irrigatiuniloru. —
ceasta avuta parte a Europei nu intardia
desvoltá si intinde lucrariile de ori-ce
aru si irrigatiunile luara unu caracteru de
ortantia sociala, care reamintese splen-
a Egyptului sub Faraoni.

La inceputulu secului XII. territoriulu
nesu fu dotatu de doue mari canale,
essistu inca si cari sunt formate prin
vatiuni din Ticinu si din Add'a. Apropo
00,000 ectare prandisiuri si nisipisti si-
rescu fertilitatea irrigatiuniloru pro-
de aceste cursuri de apa, create de
a omului.

A fostu infatigabila perseveranti'a ce a
uitu se se desvolte, in acea epoca, in
art'a constructorului era in leganu, pen-
a se ajunge la rezultate atatu de mare-
„Pentru a ne esplicá reessita, dice d.
auld de Buffon, trebuie se ne adducemu
te cá aceste canale sunt contimporane
vastele si variabilele basilice crestine si
u avutu, ca si dinsele, lucrariile Arabi-
de modelu, si ca creatori pre *architectii*
giosii.

Mai tardiu, gratia inventiunii ecluse-
détorita illustrului Leonardo de Vinci,
lem'a stabilirii canaloloru s'a simplifi-
notabilu. Irrigatiunile territoriului mi-
zu fura complectate sub Francisco
za, prin deschiderea altoru doue canale,
vedute de ecluse si addusse apoi, pro-
sivu, in starea esemplari'a, potemu dice,
care se gasescu astadi.

In Franci'a se gasescu numeroase essem-
de irrigatiuni prin riuetele mice, déra
sunt departe de a ajunge fericit'a dispo-
ne ce li s'ar poté da, gratia aptitudi-
collineloru.

Irrigatiunea prin canale mari nu se
de cátu in partea meridionala a
si.

Cellu mai mare canalu, ce a fostu sapatu
pamentulu francesu, datéza de pre la
etatea secului XVI. Porta numele fun-
cului seu, Adam de Craonne, care
si prin veninulu administratu de inimicii
si de talentele si probitatea acestui in-
ru.

Canalulu de irrigatiune Carpentras, ter-
aiu numai de cáti-va anni, si-ica, ca si
edintele, apele salle din Durantia.

Ellu este destinatu se unde o suprafacia
de 27,000 ectare apropo. Desvoltarea
si principale a acestui canalu si a cel-
cinci mai insemnate derivatiunni este
30 kilometri.

Lucrariile lui, diresse de ingineri de
si si siosele, au fostu essecutate in con-
unui sindicatu de proprietari interessati,
mplu fprte demnu de a fi citatu spre a
vededi poterea initiativei individuale si
ciatiunni.

Pentru complectarea sistemului de irri-
gane, Franci'a possede vaste preiecte. care
nu s'au essecutate pana acum, se da-
scu evenimenteloru politice din ur-
anni.

Gvernulu belgianu a essecutatu de
endu, in Campini'a, lucrari de irriga-
e, alle caroru rezultate merita de a fixa
atiunea.

Campini'a face parte din provinciile

Anversei si salle Limburgului. Coprinsa
intre Meusa si Escautu, in unulu din punc-
tele unde aceste doue riuri sunt mai apro-
piate, acestu vasiu tinutu. abia populatu
acum cati-va anni, avea la 200,000 ectare
aprope improductive, si presintandu cea mai
mare assemenare cu Baraganulu nostru.

Gvernulu nu esita de a intreprinde
amelioratiunea acestei provincie intregi. Unu
mare canalu, destinatu a servi totdeo-data
navigatiunea si irrigatiunea, imparte ampele
Meusei pre o mare intindere a tinutului.

Canalulu si rigolele principale de irri-
gatiune o fostu essecutate de Statu, éra
celle secundare si puerea in cultura a pa-
mentului au fostu lassate particulariloru.

Costulu lochriloru ravine la 1.200
franci pre ectaru. Folosulu netto, incependu
din allu doilea annu, n'a fostu mai micu de
cátu 130 franci.

In faci'a acestoru rezultate obtinute,
valorea pamenturiloru inculte s'a ridicatu si
ectnalulu de pamentu, care inainte abia se
vindeá cu 19—20 fr. se cautá asta-di, cu
200 (Marzy. — Irrigations).

Nisce folose ca 'acelea ce semnalau,
trase din irrigatiune in tote vécurile si
de tote poporelele civilisate si agrico-
le, dovedescu cu prisosu importantia
unoru assemenea lucrari, mai cu sema
intr'o tierra ca a nostra, in care industri'a
agricola este opropo uniculu sorginte de avu-
tia a tierrei.

Si deca practic'a irrigatiuniloru nu
s'a introdussu inca in Romani'a, este cá
fertilitatea *naturala* a pamentului éra, pana
acum, suficienta unei populatiuni rare, mo-
desta in essigentie si forte subra in traiulu ei.

Asta-di inse ingrossiarea populatiunei
prin influinti'a veciniloru, transitulu pro-
vocatu de nisce relatiuni comerciale mai cu
sema necessitatiile unei civilizatiuni mai inain-
tate, sunt atatea elemente, cari schimbandu sta-
rea anteriora a lucruriloru, ne impu datori'a
imperiosa a emendá miculu nostru sorginte
de productiune.

Fia ca incercariile de initiativa luate de
gvernu se fia impartesite si luate de es-
semplu de Consiliile judetiene si mai cu
sema de grupulu proprietariloru mari si
mici.

(Pressa.)

N. Cucu.

VARIETATI.

(Advocati noi.) Eri in 21. Dec
fecera successu deplinu censur'a de advo-
cati DDii: Juliu Petricu, membru ca-
merei deputatiloru si pretore in Reciti'a, —
Giorgiu Serbu, concepistu la ministrulu
de comerec. si I. Dragonescu, conce-
pistu la ministrulu de fin.

(Dl. Iosifu Rednicu) dr. in medic.
si actualminte assistentu in ospitiulu sanita-
riu Rochus d'in B.-Pest'a este chiamatu la
postulu de assistente la ospitiulu sanitaru
d'in Clusiu.

(Episcopatululu catol d'in Un-
gari'a) sub tinutu in dillele trec. aici in
Pest'a, sub presidiulu AEppului primade de
Strigoniua una conferinti'a, la care partici-
para: AEppii de Coloci'a si Agria; eppii
de Vatiu, Arrabon'a, Casiov'a, Bistriti'a
ung. Cinci beserice (Peciu) Satmariu, Scepusu
si prelatulu premonstratensiloru de Iasigi'a.
Conferinti'a s'au occupatu de incercariile re-
lativu la legea confessionale (adeca legea
pentru libertatea si egalitatea confessiuni-
loru, ce se proiecteaza, dar care cu anevoia
se va presentá in acesta sessiune), alte ce-
stiune de care se occupara st. parinti au
fostu relativu la diurnalistica, in asta pri-
vintia dechiarara, cá neci pentru unu diu-
riju nu primescu solidaritatea, — Cum stá
dara caus'a cu diuariulu „Magy. Állam“
recumendatu de capitulari? Séu remane,
cá numai capitularii romani primescu soli-
daritatea pentru acellu diariu piu?

(Documente de patriotizmu) Cu
o casiunea inauguratiunei universitatii crea-
tice d'in Zagrabia (Mons Grecensis-de la
slav. grec-collis.) sau publicatu uzu carmine
in limb'a latina si croata, in care se canta

laudele fondatoriloru; in acellu cante cu
sub stellutia afflamu insemnate numele cel-
loru ce dederá celle mai considerabile offer-
te de bani. Intre aceste numele: primului
fondatoru dr Ios. Giorg. Strossmayer, eppu
in Diacovaru, cu 50,000 fl. depusi la 21
oct. 1866. in care annu si diua s'a cele-
bratu la Zagrabia festivitaea trei-seculare
in memori'a lui Nicolau Zrini, cadiutu cu
gloria in a. 1566. la apperarea forteretiei
Sziget. — Summ'a depusa de marele mece-
nata s'au immultitu meru prin munificin-
tia cetatianiloru patriei atatu particulari,
cátu si comunitati, a nume: Iosifu Miha-
loviciu AEppulu Zagrabiei cu 30,000 fl. —
Emericu Cucovicu cu 10,000 galbini
(preste 50,000 fl.) Mateiu Debelia cu cu
11,700 fl. Nicolau Vraniciani, cu 5000
fl. — Metellu Ozegovicu, cu 1000 fl.
— Cetatea Zagrabia, cu 50,000 fl. Cet.
Varasdinu, 5000 fl; — Cet. Carolina
2000 fl. si alti nenumarati cu summe mai
mice. — Unu poporu micu si saracu in
8 anni au facutu unu sacrifici de ad-
miratu. Atáta pote patriotismulu! La noi
se dau multiamite publice pentru cinci die-
ce fl. si totu nune indemnámu, la contribuii
enpru fondulu academiei rom. se speramu
inse cá si patriotismulu nostru se va de-
svoltá conformu trebuintisiloru nostre, cá de
unde nu, apoi indesiertu ne vaierámu.

(Lipsa de lucru.) D'in fabric'a de
nái de la Bud'a s'a dimissu mare parte a
lucratoriloru, d'in cauza cá nu se lucra
mica a fara de reparaturele necesarie pen-
tru statiunea viitoria de navigatiune. —
Assemene d'in salinelle de la Uior'a (Mar
Ujvár) au fostu dimissi 300 lucratori totu
d'in caus'a cá fiindu destulla provisiunea de
sare, lucrariile s'au sistatu.

(Istetime judanesci) Tipografulu
d'in Pest'a Mauritiu Deutsch, in a carui tipo-
grafia se faurissse falsificatele cuponelu
callei ferr. orient. ung. si care disparusse
d'in Pest'a, au sositu eri ser'a cu trenulu
de Vienn'a, la gar'a de aici unde primitu
cu tota pompa de organele — politiei si
dussu la capitanatulu cetatii. D'insulu de-
chiará a fi venitu de buna voi'a se pentru
ca se inlatre presupunerile escate in con-
tr'a sa. — Fu inse decienutu spre a se vedé
innocinti'a sa.

Bibliografia.

„Despre sustinerea Sanetati trupesci
si sufletesci a copiiloru scolari“. Pentru pa-
rinti invetiatori si auctoritati scolastice, scri-
sa de professoru germanu Dr. Bock, tra-
dussa de Iosifu I. Ardeleanu. — Aradu,
1874. — Cartecie'a este in 8. si cuprinde
91 pagine. Pretiulu nu este tiparitu pre
carte, neci indicatu in epistol'a ce ni s'au
tramissu, dara pre cornulu inferioru allu
cartii este scrissa cu plumbu cifr'a: 60. ceea
ce poté cá va se insemne 60 cr. deca am
gacitu-o — Illustrulu autoru, Dr. Bock,
— de currendu repausatu — éra unulu
d'intre medicii epochali cu renume Euro-
peanu. — Principala scriere a lui, prin
care deveni celebru, este cunoscut'a carte
„Der gesunde uud kranke Mensch“ carea
ajunse, pare-ni-se, a 10 editiune, (a 6 edit.
de la 1865. o avemu si noi) — assemene
scrierea „Helfer in der Noth“ etc. tradusse
in principalile limbe europene. Aceste le
ammintirámu spre a face de prisosu ori ce
recumendatiune relativu la scrierile auto-
rului dr. Bock, — ni pare forte reu, cá nu
potemu se dicemu acest'a si despre dl. tra-
ducatoriulu, care, — dupa cátu potemu re-
sfoia cu grab'a cartecio'a dsalle, — appare
ca unu novitiu in limb'a rom. si terminii
de sciintia i sunt necunoscuti. Faceá bine a
consultá unu priceputoriu, deca dsa nu este
medicu, atunci s'ar fi feritu de termini
gressiti si de expressiuni neromanesci cum
sunt: gibovismu, ghebovire, tiugu! (currinte)
basina! (gavanositura) ossulu *crucisiu*, noda
(nodulu) „ossulu copsei poté se remana in
ecuitae!“ si altele nenumarate. — Avemu
atáti-a doctori in legi, dar nu se gasescu
umulu ca se comenteze vre una lege, se scrie
vr'unu articlu in usulu publiculu rom. Ave-
mu si cáti-va doctori in medicina, dar si
acesti-a imiteza pre collegii loru juristi, prin

urmare deca preutii Temidei si a lui Escu-
lapu nu cultiva sciintiele respective, se ap-
puca laicii a tratá lucruri ce nu se tienu de
sfer'a loru, d'in acestu motivu trebuie dara
se recumendamu cartecie'a Dlui Ardeleanu ca
buna, in lips'a unei mai bune.

Sciri mai noue si electrice.

Vienn'a, 19. Dec. Pentru falsificarea
cuponelu de prioritate a callei ferr.
orient. ung. au fostu arrestati: Juliu
Weiss, Rosa Springer si Adolfu Deutsch.

Berlin, 19. Dec. Camer'a s'au pro-
rogatu pana in 7. Ian. v. — Eppulu
Martinu de la Paderborn au fostu citatu
a se infacisiá pre díu'a de 5. Ian. a. v.
inantea tribunalului beser. din Berlin,
la pertractarea incusei de destituire.

Berlin, 19. Dec. Asta-di s'au publi-
licatu sentinti'a curtii judecatoresci in
processulu contelui Arnim, care de in-
cus'a de subtragere a fostu absolviu, éra
pentru *illegala retinere a acteloru* mai in
urma restituite prin advocatulu Mun-
ckel (dupa §. 133.) au fostu condem-
natu la *inchisore de trei lune*, compu-
tandu-i-se inchisorea de cercetare (Una
luna.)

London, 19. Dec. Dupa scirile „Of-
ficiulu Reuter“ d'in Gong-Cong, vapo-
rulu de pachete „Pacificu“ intornandu
de la Yocohama, la 17. Dec. apropo de
Hong-Cong arse. D'intre calletori si
fetiarii de servitiu ai vaporulu pucini
scapara cu vietii.

Rom'a, 20. Dec. In consistoriulu
tienutu asta-di Ponteficele numi AEppi
si Eppi pentru cinci beserice italice,
mai de parte pentru Antiochia, Tours,
Reims, Le-Mars, Tarbes (tote patru in
Franci'a) Agen, *Logosiu* si Truxillo prin
Breve apost. — pentru optu beserice,
intre cari Nottingham (Angli'a) Ottava
si Texas, in fine sieptespediece Eppi
in partibus.

Aten'a, 20. Dec. Dupa ce membrii
oppositiunei essira d'in camera, rema-
sera 90 deputati guvernamentali, prin
urmare camer'a nu mai poté adduce
concluse valide pentru cá spre acestá se
ceru 96 voturi. Oppositiunea adressá re-
gelui unu memorandu cu 58 de sem-
nature.

Buccuresci, 20 Dec. Camer'a dep.
dede unanimu votu de incredere presie-
dintelui seu Dem. *Ghic'a*. — Deputatululu
Epureanu insinuá interpellatiune in pri-
vinti'a legii a aupr'a spirituoseloru,
prin care Judanii straini sunt eschisi
de la comerciulu cu spirituose in comu-
nitatile satesci si cere ca si ministrulu
culteloru se fia de facia candu se va da
respunsulu la acesta interpellatiune. —
In senatu, senatorulu *Destiu* ceru ca
gvernu se presinte actele diplomatice
relativu la inchaiarea conventiunei
comerciale si relativu la regularea
Portei-de-ferru.

Berlin, 21. Dec. Atatu Arnim cátu si
procuratur'a statului au intentiunea de a
appellá. „Diuariulu Nat.“ dice cá numai te-
norea propria a sentintiei publicate porta
forma officiale, precandu motivele sentintiei
in forma officiale neci cá essistu, ci numai
dupa unu conceptu scrissu au fostu desvol-
tate cu vorb'a de cátra presiedintele tri-
bunalului.

Cattaro, 21. Dec. Eri deminetia cadiu
fulgerulu in turnulu cu pulbere de pusca
d'in Scutari (Albani'a Turciei) prin a carei
explosiune se ruinara murii cetatii si multe
case; preste 200 omeni morti si raniti.

Paris, 21. Dec. „Uniunea“ anuncia sub
reserva, cá gvernuulu Spaniei este in dis-
solutiune si cá Serrano ar fi fostu restornatu.

Colon'a, 21. Dec. „Diuariulu de Co-
loni'a“ anuncia d'in Bayonn'a, cá: navea
Mecklenburgica „Gustav“ venindu de la
New-York, la 11. I. c. cercandu adapostu
intrá in sinulu de la Gustari'a, dar cu tote
cá redicasse atatu flammur'a germana, cátu
si cea pentru casuri de necessitate, au fostu
improscata cu glontie din partea Carlis-
loru; alta di navea dede de fundulu ma

apropo de Zarauz, unde voluntarii (gubernulu Spaniei) de la Guetarii scapara pre capitlanulu d'impreuna cu omenii si-i dussera la San-Sebastianu precandu Carlistii de la Zarauz impuscra a supr'a navei de scapare. Incarcatur'a de pre nave cadu iu man'a Carlistiloru; unu parlamentariu fu tramissu. (Noua incurcaturi cu imperiulu germanu.)

Vienna, 22. Dec. Diuariulu oficiale de Vienn'a publica decretulu imp. prin care Pr. SSalle AEppuliu si Metropolitulu Rloru gr. or. *Mironu Romanu* i-se conferese demnitatea de consiliariu intimu de statu.

Berlin, 21. Dec. Procur. de statu Tessendorf au fostu, pentru arrestarea lui Majunke, redicatu d'in postulu seu si numitu membru la curtea de apellu, ceea ce involve inaintare la unu postu cu mai pucina responsabilitate.

Vienn'a, 22. Dec. Precum annuncia „Tagblatt“ ministrulu de fin. allu Ungariei Col. Ghiczy cerca pentru banii disponibili ai statului, d'in lips'a intrebuintiarei loru in Pest'a, ore care i ccasiune de fructificare. In asemenea ositiune s'ar affla, dupa acellu-a-si dfuariu, si banc'a de creditu unguresca. pDe nu va fi si acest'a vre o satira, ca-

ci de unde amaru se aiba bietulu Ghy-czy atati-bani disponibili, ca se nu scia unde se-i alloce.)

Paris, 22. Dec. „France“ publica testulu respunsului principelui Alfonso la adress'a grandiloru (boieriloru) Spaniei. Principele accentua ca majoritatea tierrei este convinsa cumca numai prin restaurarea monarchiei constitutionale se pote pune capetu incertitudinei si dissolutiunei ce domnesce in Spania, d'insulu dechiara ca va staru a se arretá demnu de missiunea cea grea; ellu se considera, dupa abdicarea voluntaria (?) a mamei salle, ca singurulu reprezentante allu dreptului si allu monarchiei in Spania; dechiara ca nu va intreprinde nemica fara consensulu Cortesiloru si inchiaia: ori ce sorte se l'ascepte, nu va inceta d'a fi bunu ispaniolu, bunu catolicu si intru adeveru liberalu“ (?).

Annunciu.

Subsemnatulu are onorea de a aduce la cunoscint'a onoratului publicu ca si-au deschisu cancellari'a de avocatulu in Orsiova (Rusiav'a, in comit. Severinului.) Dreptu aceea offerindu servitiile salle, se roga ca

se fia onoratu cu increderea onoratului publicu in cause de ori ce natura fia judeciari, financiari seu politice-administrative.

Orsiova, 15 Dec. 1874. 2-3

Petru Calcunariu
advocatu in legile comune
si camb.

„Albina“

Institutu de creditu si de economie in Sabiu.

Primesce depuneri de capitale spre fructificare:

a) pre langa annunciarea ridicarii in sensulu statutelor, cu 6% interese;

b) sub conditiune, d'a se annuncia institutului ridicarea depunerii la trei lune inainte, cu 6 1/2% interese.

c) sub conditiune, d'a se annuncia institutului ridicarea depunerii la sieste lune inainte cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se dechiar in diu'a depunerii; ca-ci altu-cum inlocarea se va privi ca urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu dfu'a, care urmaza dupa diu'a depunerii si inceta cu dfu'a premergatoria diliei, in care se

ridica depunerea, cu acellu adau inse, ca numai de la acelle capitale dau interese, cari stau depuse la intutu cellu pucinu 15 dille.

Depunerile tramise prin posta resolu totu deun'a in dfu'a primu prin spedarea libellului la adress'a deponentului.

Sabiu, 25. Novembre, 1874.

(3-4) Directiunea institutulu

Burs'a de Vienn'a, 12 Dec. 1874.

Metalice 5%	69.3
Imprumutulu nat. 5%	74.6
Sorti din 1860	108.8
Actiunile bancoi	995.
Actiunile instit. de creditu	232.2
Obligatiuni rurale ung.	77.7
„ „ Temisiane	77.
„ „ Transilvane	75.8
„ „ Croato-slav.	80.
Londonu	110.4
Argintu	105.7
Galbenu	5.2
Napoleon'd'or	8.9

ALESSANDRU ROMAN

Propriet. edit. si red. respundiet.

UNA SINGURA PROBA ESTE DE AJUNSU

Spre a se convinge cine-va despre pretiurile de totu eftine alle objectelor mai diosu insirate.

Tote marfurile se vendu sub garanti'a cellei mai bune calitatii.

Unu asemenea assortimentu de objecte cele mai noue, mai practice, precum si luxurioase, nu se allu in Vienn'a: s'a portatu grige pentru tineri si botrani, incatu pentru unu pretiu bagatelu se potu affa pre alessu presentele cele mai potrivite pentru domni si domne, precum si pentru copii de ori-ce etate si stare.

Catalogulu pretiurilor lu-va primu ori-cine gratis si prin epistole francate, indata ce si-va arretat adresa apriatu; este deci unu avantajiu forte mare pentru P. T. locutori d'in provincia a-si procurá unu asemenea esemplariu, unde se pote vedé apriatu atatu pretiulu, catu si numirea toturoru objectelor, ce se affa in depositu - Espedariile se facu seu prin posticipatiune (Nachnahme), seu prin tramitarea pretiului de a-dreptulu.

Estrassu de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Motto: Si marfa eftina pote fi buna!

Pielleria viennese.

cunoscuta ca cea mai buna fabricatiune.

Traiste de mana pentru dame, cu ceren de ocieulu buc. cr. 65, 75, 90, fl. 1, 1.20; d'in cea mai fina pele de chagrin, cu lacatu secretu auritu, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; acellu-a-si cu pusunariu inainte fl. 3.50, 4.50, 5.

Celle mai noue punge de mana practice pentru dame seu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, 90, fl. 1, sorte cele mai fine fl. 1.20, 1.50, 2, 2.50.

Portofioie practice, á cr. 60, 80, fl. 1, 1.50, sorti pre fine 1 bucata fl. 2, 2.50, 3, 4, 5.

Portu-cigare, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, sorte pre fine fl. 2.50, 3, 3.50.

Notitie, cr. 10, 15, 20, 25, pre fine in pele, cr. 30, 40, 50, 80, fl. 1.

Punge de tabacu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.20, 1.50.

Tase de calletorie, d'in pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2.20, 2.50, 2.60, 3.20, 3.50, 4.50, 5.

Giamantane (cofero) de drumu, nepenetrabile, cu cea mai buna impartire 1 buc. fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.

Flacone pentru calletorie, imbracate in pele si pocale 1 buc. fl. 40, 1.60, 1.90, 2, 2.20.

Manusie de vera, pre-bune, de acia seu matasa pentru copii pana la 8 ani 12 cr., pana la 15 ani 15 cr. pre fine 20 cr. pentru dame 20 cr., pre fine 25 cr., cu manchette 30 cr., dia matasa resucita 35 cr., manecate pentru dame, pre elegante 35 cr., pentru domni 25 cr., pre fine, 35 cr., matase resucita. 45 cr., legatore pentru dame seu domni, ce se potu spela, fara, tivitura, 20 cr., se aia pre allessu si dupa gustu.

Cingutorie (brane) pentru dame si copii, pentru lustruite, 8 cr. duplu late 15 cr., pentru dame 25 cr., d'in pelle chagrin cingutorie pentru dame seu fetitie 35, 40, 50 cr. impreunate cu matase 70, 90, cr. fl. 1.

Cellu mai mare assortimentu de albumuri pre frumoase:

Pentru 25 portrete bine ornatu, cr. 60, 80, fl. 1.
 „ 25 „ cu ornamentu pre finu fl. 1.50, 2, 3.
 „ 50 „ finu, cu imprimatura de auru, cr. 90, fl. 1.59 2.
 „ 50 „ cu cellu mai frumosu ornamentu, fl. 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
 „ 100 si 200 portr. 1 buc. fl. 4, 5, 6, 8.
 Esemplarie de lussu, fl. 10, 12, 15, 18, 20.

Album cu musica.

Fia-ce album, candu se deschide, canta doue d'intre celle mai noue si placute piese de joen seu opere, cu tonuri pline de tactu si placute. Ce suprinde placuta pentru visitatoriu, carele d'in curiositate, frundiarindu prin Album, este totu odata insocitu de musica. 1 buc. formatu micu, fl. 9.50, 10.50, 1 buc. formatu mare si lungu, fl. 11, 12, 1 buc. quartu mare, esemplariu de lussu fl. 14, 15.

Celle mai fine telescopice optice cu linte acromatica si cu potere chiara de vedintu in departare de 1, 2, pana la 3 mile, á fl. 4, 4-50, 7.

Mappe de scrisu, cu incuatiaria. fl. 1, 1.50, 2, acelea-si, forte practice, cu intocmire completa, 1 buc. fl. 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Necessarie pentru dame, proviedute cu tote requisi-tele de cusutu si cu ornamentu esterioru pre finu, cr. 50, 8 fl. 1, 1.50, acelloa-si, ornate de lussu, fl. 2, 2.50, 3, 4, 5, 1 cuthia cu 5 ace deferite de brodaritu, cr. 15 1 cuthia cu 2 seu 4 ace de impletitu, cr. 10 si 20, 1 cuthia cu 100 ace de cusutu sortite cr. 20. 1 carte de modelu pentru notatu si brodaritu cu 20 modele, cr. 5.

Diümetatea pretiului de mai inainte. Una parecchia vase, fagonulu cellu mai nou, porcelanu francesu cr. 40, 60, 80 fl. 1, 1.50 sorte mai mari fl. 2, 3, 4, 5.

Unu presentu practic si eftinu este nou'a garnitura de scrisu d'in bronzu versatu, constatatoria d'in 10 bucati, si adeca: tienetoria de orologiu, 1 calimaru, 1 tienetoria de condeie, 2 luminarie (sfesnice) pentru scrisu, 1 termometru, 1 luminariu de mana 1 amariu (scaparatoriu), 1 stergutori de pens. Tote sunt esecutate forte frumosu si elegantu si costa numai 3 fl.

Depositu principalu de ciorapi (strimfi) pentru domne, domni si copii, fabricatiune sassona, pre buna.

1 ducina ciorapi pentru domni, fl. 1.80, 2.40.

1 „ „ „ dame, sorta pre buna, fl. 3.50, 4.50.

1 „ „ „ lungi fl. 2.50, 2.50.

1 „ „ „ sorta pre fina fl. 4.50, 5.50.

1 „ „ „ copii, fl. 1.50, 2, 2.50.

Cellu mai mare assortimentu de eventale (recoritorie) de balu, teatru si promenada, 1 buc. simpla, dar frumosu cr. 30, 40, 60, 1 buc. cu pictura frumoasa cr. 40, 80, fl. 1.20, 1 buc. de lussu, biue-ornata. fl. 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5, 6.

Obiecte de toaleta, pre-bune.

Sapunu francesu cu diferite mirosoari, cr. 10, 15, 20, 30, 35, 40.

Cosmetiques pre finu (ficatoru) 1 buc. cr. 10, 15, 20, 25.

Parfum pre-finu de mirosoari diferite cr. 30, 40, 60, 80, fl. 1, 1.20.

Oliti de peru, spre intarirea radecei perului cr. 20, 30, 40.

Pomade de peru, sorta cea mai buna cr. 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60.

Apa de Colonia, nefalsificata, cr. 30, 40, 60, 80, fl. 1, precum si alte obiecte de toaleta de cea mai buna calitate si cu pretiuri forte eftine.

Neaperatu pentru domne.

Una cassetta universale de toaleta pentru domne, mare, fina, polita; cu incuatiaria, cu oglinda si cu urmatoriulu cuprinsu: 1 buc. sapunu de toaleta, 1 butilca parf., 1 b. pom. de spalatu, 1 ogl. de pusunariu, 1 peptene de frisatu, 1 peptene pentru pravu, 1 butilca oleiu de peru, 1 buc. pomada de peru, 1 peptene de pusunariu, 1 peptene cu manieriu, 1 curalitoriu de peptene, 1 radietoriu de limba, 1 pita de unghie cu curatoriaria. 1 perie de vestimente, 1 perie de capu, 1 perie de unghie, 1 perie de dinti tote sunt de una calitate pre fina, si asta la olalta numai fl. 4.80.

Spre assecurarea persoanei si a averei este neaperatu de trebuintia, a posede una urma buna de aperare; spre acesta servescu nouele revolvere de Lefauchaux, ameliorate, cu incuatiaria sigura de una miscare dupa si cu tieve ghintuite, cu 6 puscature, incatu, dupa ce lu-impli odata, poti pusca intr'o minuta 6 focuri sigure. Arma non plus ultra.

1 bucata 7 millimetre	fl. 13	100 patrone	fl. 3.50
1 „ 9	fl. 15	100 „	fl. 4.-
1 „ 12	fl. 17	100 „	fl. 4.50

Pepteni de cauciucu pre-finu. 1 peptene de frisatu 15, 20, 25, 30 cr., 1 peptene pentru pravu 20, 25, 30 cr.; unu peptene cu manieriu, 20, 30, 35 cr., 1 peptene de conciu 30, 40, 50 cr., 1 peptene de pusunariu 10, 15 cr., 1 peptene de pusunariu cu perie 25, 35, 40, 1 perie de capu 30, 40, 50, cr. pana la fl. 1. 1 perie de vestiminte 50, 60, 80 cr. pana la fl. 1; 1 perie de dinti pre fina 20, 25, 30, 35 cr., 1 perie de unghie 25, 35, 45 cr.

Cravate de gutu de matasa pentru domni, 1 bucata negra, seu colorata 25, 35, 45, 80 cr., echarp (carpa) modernu de matasa á 60 cr. fl. 1.50. Bratelo (Hosenträger) durabile s. practice, 1 parecchia de atia englesa 45, 60, 80 cr., de matasa 90 cr. fl. 1.20, 1.50.

Penicelle englese pre-bune, 1 buc. 25, 35, 45, 60, 80 cr. fl. 1, 1.20.

Pipe si sugarete de spuma curata, fagonu pre frumosu si sculptura fina 1 buc. 50 cr. fl. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5.

Garniture de fumatu, completu intocmit, de spuma curata si chicimbariu, in cuthia, formatu pentru pusunariu, dupa numarul impletirei, cu diferite angarete (Spitzen) si pipe pentru

totu felinlu de sugari si tabacu, cu amariu, filulu (iesca.) masine de sugari si papiru, precum si alte requisite de fumatu, 1 buc. fl. 3, 4, 5, 6, 8.

Amariu practice de pusunariu cu si fara esca. 1 buc. 20, 30, 40, 50, 60 cr.

De mare trebuintia pentru domni.

Cassetta universale de toaleta si de rasu, fina, cu incuatiaria, cu oglinda si cu acestu cuprinsu: 1 briciu englesu fi ou unu penelu de rasu d'in peri de vesure, 1 sapunu Windsor de rasu, finu, 1 doza de rasu, de metalu, 1 petra de ascutitu briciulu, 1 peptene de cauciucu de frisatu, 1 perie de dinti, 1 buc. pasta de dinti fina, 1 buc pomada, 1 buc. sapunu de mana, 1 borcanuti de pomade fina, 1 butilca oleiu finu. Tote la-olalta fl. 2.80.

Argintu de China cu una placa grossa, cea mai buna calitate, cu garantiia de 10 anni, usandu se necontentu, 1 ducina lingure de mancatu, fl. 16, lingure de cafea fl. 9, cutite si furcutie fl. 27, 1 parecchia luminarie fl. 4, 5, 6, 1 ling. mare de legume fl. 4, 4.80. 1 d. cutit de mezilicuri, fl. p. la 50. 1 sareritia, fagonu frumosu, fl. 2.50 3, 1 presaratoriu de piperiu fl. 1.50, 2, 1 presaratoriu de zaharu fl. 1, 2, 3, 1 lingura de lapte fl. 2.80, 3.40, 1 lingura de supa, fl. 5.50, 6.50, ducina capre (pre cari se punu cutite etc.) fagonu pre frumosu, fl. 8, 9, alte obiecte de argintu de China cu pretiuri de fabrica. Acesta fabricatiune, dupa colore si fagonu rivalizeza cu argintulu adeveratu.

Coralle adeverate taiate, sorta pre fina unu cordonu costa numai 12 cr.

Stropitorie de cositoriu forte bine construite, cari nu potu lipsi in nice una casa, 1 buc. stropitoria mica pentru copii, cr. 80, fl. 1, 1.20, 1 buc. stropitoria mare fl. 1.50, 1.80, 2.20, 1 buc. stropitoria pentru mame cr. 90, fl. 1.20, 1 buc. stropitoria pentru rane, de sticla 10 cr., de cositoriu 30 cr.

Lingure de Britannia adeverate (lingure sanitarie) Acesta fabricatiune englesa este curata de tote materiele veninose. otravitorie, este ossidata, de ace'a diferita de alte metale; este forte duzabile si remane totu-de-una alba si stralucitoria. 12 buc. lingure de cafea, 30 cr., 13 lingure pentru copii fl. 1.20. 12 buc. lingure de supa fl. 1.50, 1 bucata lingura de spuma 30 cr., 1 lingura de scosu supa 50 cr.

Lingure-Alpaca adeverate.

1 ducina lingure de mancatu fl. 2.40, 2.80, 3.50, 4.50, 5; 1 ducina lingure de cafea fl. 1.80, 1.60, 2.40; 1 buc. lingura de scosu sup' fl. 1, 1.20; 1 buc. lingura de lapte 45, 60 cr. Lingure de metalu argintite, cari remanu totu albe. 12 bucati lingure mari de mancatu, 95 cr.; 12 buc. lingure de cafea 45 cr.

Garnitura (lacamu) englesa pre-fina. 1 ducina, cu manuchie de Iemnu, fl. 3, 3.50; 1 ducina, cu manuchie de osu de bibolu, fl. 4.50, 5.50, 6; 1 ducina, sorta pre fina fl. 7, 8.50; 1 ducina, tacamu de mizilicuri (desert), cu manuchie de lomnu, seu cornu de bibolu fl. 2, 3, 4.

Candelabre (luminarie) de alpaca pre-fine. Innalte de: 4", 5", 6", 7", 8", 9", 10". Pre iulu: 1 buc.: 40, 50, 60, 70, 80, 90 fl. 1.

Cele mai frumoase candelabre de mesa de bronzu florentinu. 1 parecchia fl. 1.50, 2.50, 3, 3.50, 4; acelloa-si cu doue bratie, de cellu mai nou fagonu, 1 parecchia fl. 3, 4, 5, 6; 1 buc. mulari e d'in alabastru 10 cr., cu tassa 15 cr.

Laterne de pusunariu pre-bune, forte practice, 1 buc. cu sticla orbitoria, da unu ceren de lumina forte mare, cr. 60, 70, 80, cu orbitoria quadrupla fl. 1, 1.20.

Telescopice optice cu linte buna, cu carea se potu vedé obiectele chiaru in departare de una diümetate mila, 1 bucata, cr. 40, 80, fl. 1, 1.20.

Fortu eftine sunt garniturele de umatu din bronzu turnatu. Unu portu-cigare, una cenusieritia, unu amariu si una pipa mica, frumosa de sugari d'in spuma prea fina. - Totu la-olalta numai fl. 1.50.